

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Grau de Llengües Romàniques i les seves Literatures

Treball de Fi de Grau

Curs 2018-2019

**LA CRUÏLLA BENASQUESA:
UNA MIRADA GEOLINGÜÍSTICA A TRAVÉS DE L'ALC, L'ALG, L'ALEANR I L'ALDC**

Bernat Corredó i Brullet

Tutor: José Enrique Gargallo Gil

Barcelona, 14 de juny de 2019

RESUM

En aquest treball s'investiga la frontera lingüística catalanoaragonesa (o aragonesocatalana) a la Vall de Benasc, zona de difícil i polèmica adscripció lingüística, a través de la mirada que en fan l'*Atlas lingüístic de Catalunya (ALC)*, de Mn. Antoni Grieria; l'*Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne (ALG)*, de Jean Séguy; l'*Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y Rioja (ALEANR)*, de Manuel Alvar i, en darrer lloc, l'*Atles Lingüístic del Domini Català (ALDC)*, de Joan Veny i Lúdia Pons. Per fer-ho, en primer lloc, s'ha constituït un corpus amb totes les veus recollides a cadascun dels punts benasquesos dels atles; en segon lloc, s'han sistematitzat les dades obtingudes d'acord amb cinc geotipus característics del parlar benasquès, l'atles i el volum de procedència; en tercer lloc, s'ha efectuat una anàlisi horiomètrica ajustada a les característiques de l'estudi per mostrar l'adscripció proporcional occidental, oriental o axial de les cinc geovariants a cadascun dels atles. Finalment, els resultats posen sobre la taula el pes dels cinc geotipus als quatre atles i la seva adscripció a un dels tres blocs; a més a més, deixen entreveure les línies d'estudi de cara a futures investigacions sobre el benasquès.

Paraules clau:

benasquès; geolingüística; atles lingüístic; frontera lingüística; geotipus.

RIASSUNTO

In questo lavoro si investiga la frontiera linguistica catalano-aragonese (oppure aragonese-catalana) nella valle di Benasque, zona di difficile e polemica ascrizione linguistica, attraverso lo sguardo che ne danno l'*Atlas lingüístic de Catalunya (ALC)*, di Mn. Antoni Grieria; l'*Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne (ALG)*, di Jean Séguy; l'*Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y Rioja*, di Manuel Alvar (*ALEANR*) e, per ultimo, l'*Atles Lingüístic del Domini Català (ALDC)*, di Joan Veny e Lúdia Pons. Per farlo, in primo luogo, si è costituito un corpus linguistico con tutte le parole raccolte in ogni punto di indagine benasquese degli atlanti; in secondo luogo, si sono sistematizzati i dati ottenuti secondo cinque geotipi caratteristici della parlata benasquese, l'atlante e il volume di pertinenza; in terzo luogo, è stata effettuata un'analisi oriometrica adeguata alla ricerca per mostrare l'ascrizione proporzionale occidentale, orientale oppure assiale delle cinque geovarianti a ciascuno degli atlanti. Infine, i risultati prendono in considerazione i cinque geotipi e la loro ascrizione in uno dei tre blocchi; inoltre lasciano intravedere le linee di studio per le investigazioni future sul benasquese.

Parole chiave:

benasquese; geolinguistica; atlante linguistico; frontiera linguistica; geotipo.

ÍNDIX

ABREVIATURES	p. 2
1. INTRODUCCIÓ	p. 3
1.1. Objectius	p. 3
1.2. Metodologia	p. 4
1.2.1. Buidatge	p. 5
1.2.2. Escrutini i anàlisi	p. 6
2. ELS ATLES LINGÜÍSTICS	p. 8
2.1. Caracterització dels atles lingüístics	p. 8
2.1.1. Atlas lingüístic de Catalunya	p. 8
2.1.2. Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne	p. 9
2.1.3. Atlas lingüístico y etnográfico de Aragón, Navarra y Rioja	p. 9
2.1.4. Atles lingüístic del domini català	p. 10
2.2. Els punts d'enquesta benasquesos	p. 11
2.2.1. Atlas lingüístic de Catalunya	p. 11
2.2.2. Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne	p. 11
2.2.3. Atlas lingüístico y etnográfico de Aragón, Navarra y Rioja	p. 12
2.2.4. Atles lingüístic del domini català	p. 12
3. ANÀLISI DELS GEOTIPUS	p. 14
3.1. Alternança vocàlica <i>a/e</i> en les variacions morfològiques de nombre de les formes nominals	p. 14
3.1.1. Resultats de l'escrutini	p. 14
3.1.2. Conclusions	p. 16
3.2. Palatalització dels grups consonàntics inicials i interiors PL, KL, BL, GL i FL	p. 16
3.2.1. Resultats de l'escrutini	p. 17
3.2.2. Conclusions	p. 17
3.3. Palatalització de la L consonant llatina inicial de mot	p. 17
3.3.1. Resultats de l'escrutini	p. 18
3.3.2. Conclusions	p. 24
3.4. Conservació de la -o final de mot	p. 25
3.4.1. Resultats de l'escrutini	p. 25
3.4.2. Conclusions	p. 27
3.5. Diftongació o no diftongació de Õ i Ē llatines	p. 28
3.5.1. Resultats de l'escrutini	p. 29
3.5.2. Conclusions	p. 33
4. CONSIDERACIONS FINALS	p. 35
5. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES	p. 36
ANNEX I	p. 39
ANNEX II	p. 43

ABREVIATURES

arag. = aragonès

cast. = castellà

cat. = català

m. = mapa

p. e. = punt d'enquesta

ALC = Griera, A (1962-1969). *Atlas lingüístic de Catalunya* (2a ed.) (Vol. 1-8).
Barcelona: La Polígrafa.

ALDC = Veny, J., i Pons, L. (2001-2019). *Atles lingüístic del domini català* (Vol. 1-9).
Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. <<https://aldc.espais.iec.cat>>.

ALEANR = Alvar, M., amb la col. de Llorente, A., Buesa, T., Alvar, E. (1979-1983). *Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y Rioja* (Vol. 1-12). Madrid: La Muralla.

ALG = Séguy, J., amb la col. de Allières, J., Bernès, A., Bouzet, J., Companys, M.,
Fournié, M., Lalanne, Th. (1954). *Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne* (Vol. 1-6). Paris: Centre National de la Recherche Scientifique.

DB = Ballarín, A. (1978). *Diccionario del benasqués* (2a ed. aumentada y corregida).
Zaragoza: La Editorial. <<http://diccionariobenasques.com>>.

ETLEN = d'Andrés, R. (dir.), Álvarez-Balbuena, F., Suárez, X. M., i Rodríguez, M.
(2017). *Estudi de la transició lingüística na zona Eo-Navia, Asturies. ETLEN. Atles llingüísticu. Dialectográficu - Horiométricu – Dialectométricu*. Uviéu: Trabe.

1. INTRODUCCIÓ

A la vall pirenaica de Benasc, al nord-est de la província aragonesa d’Osca, s’hi parla el patuès. El patuès, conegut en l’àmbit filològic com a benasquès, constitueix una viva mostra de les fronteres romàniques peninsulars.

Des dels inicis de la dialectologia pirenaica a finals del segle XIX, un gavadal d’estudiosos ha intentat filiar el benasquès a un dels dominis lingüístics adjacents, o bé el de l’aragonès o bé el del català. La idiosincràsia del parlar de la Vall de Benasc, però, lluny de fer caure la balança cap a un costat o cap a l’altre, demostra una clara gradualitat entre ambdós dominis; és el camí per on s’entrecreuen feixos d’isoglosses sinuoses, és la cruïlla benasquesa.

1.1. *Objectius*

En aquest treball ens proposem investigar la frontera lingüística catalanoaragonesa (o aragonesocatalana) a la zona de la Vall de Benasc a través de la mirada que en fan l’*Atlas lingüístic de Catalunya*, de Mn. Antoni Griera; l’*Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne*, de Jean Séguy; l’*Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y Rioja*, de Manuel Alvar i, en darrer lloc, l’*Atlas Lingüístic del Domini Català*, de Joan Veny i Lúdia Pons.

La nostra recerca se circumscriu en l’àmbit de la geolingüística¹ o geografia lingüística, disciplina instituïda l’any 1902 amb la publicació del primer volum de l’*Atlas Linguistique de la France (ALF)*, de Jules Gilliéron.

---

¹ Una definició de *geolingüística* és la que dona el romanista moldau Eugen Coşeriu: «un método dialectológico y comparativo [...] que presupone el registro en mapas especiales de un número relativamente elevado de formas lingüísticas (fónicas, léxicas o gramaticales) comprobadas mediante encuesta directa y unitaria en una red de puntos de un territorio determinado» (García, 2007: 323). En aquesta mateixa direcció, però com a branca autònoma de la dialectologia, és la subsegüent definició proposada per Nagore (2013: 9): «a cheografia lingüística ye a disciplina que estudia as bariacions lingüísticas en relación con o territorio. Conzeuto fundamental ye o termino griego “diatopos” [διατοπος] = ‘[bariazión] a trabiés d’o espazio’. E l’achetibo deribato correspondièn: *diatopico* ‘relazonato con a bariación á trabiés d’o espazio’. D’a mesma traza que *diacronico* ye ‘relazonato con a bariación á trabiés d’o tiempo’».

La tria que s'ha fet dels atles per a realitzar la investigació no es pot, ni de bon tros, justificar per l'atzar, sinó que respon a l'atracció lingüística que despertà la parla d'aquest enclavament pirenaic d'ençà de les primeres exploracions del lingüista francès Jean-Joseph Saroïhandy, considerat el pare de la dialectologia aragonesa.² Els quatre atles, que reporten cinc dominis lingüístics diferents (el català a l'*ALC* i l'*ALDC*, el gascó a l'*ALG* i l'aragonès, el castellà i l'eusquera a l'*ALEANR*), s'esforcen per traslladar alguna localitat de la Vall de Benasc (mal que el punt d'enquesta s'escapi dels dominis lingüístics pertinents) fent palès el gran interès per descriure i analitzar el que, a la llum de dècades d'estudi de grans personalitats de la filologia romànica, s'ha classificat dins del complex i fructífer dels mons romànics de frontera.

Així, tot agafant-nos de les directrius de la dialectologia tradicional, amb els quatre atles com a màxims indicadors d'aquesta disciplina, els nostres objectius són: en primer lloc, classificar totes les respostes que hem recollit dels punts d'enquesta de la Vall de Benasc atenint-nos a cinc geotipus i a l'atles de procedència (*ALC*, *ALG*, *ALEANR* i *ALDC*); en segon lloc, posar en clar els resultats obtinguts amb el propòsit de caracteritzar la frontera lingüística de cada atlas d'acord amb un enfocament horiomètric de les cinc geovariants.

1.2. Metodologia

Com exposa García (2007: 332), la feina dels geolingüistes no és minuciosa, ja que aspira a tenir una panoràmica general del domini lingüístic estudiat. Així, abans de res, vam convenir un seguit de bibliografia monogràfica sobre el benasquès que ens facilités informació addicional, més acurada, a la dels atles. Les obres seleccionades foren: d'una banda, el *Diccionario del benasqués (DB)*, recull immillorable de milers de paraules del parlar de la vila de Benasc, de l'escriptor i estudiós benasquès Ángel Ballarín Coronel; de l'altre, *Elementos de fonética y morfosintaxis benasquesas*, obra del major expert en benasquès, veí de Grist, el Doctor en Filologia Hispànica per la Universitat de Saragossa José Antonio Saura Rami.

---

² És gràcies a Joaquín Costa i «a su ensayo “Los dialectos de transición en general y los celtibérico-latinos en particular” (1878-1879), publicado en el *Boletín de la Institución Libre de Enseñanza*, y a la discrepancia que sobre este tema mostró el hispanista francés Alfred Morel-Fatio, fue el responsable de la llegada al Alto Aragón en el año 1896 del filólogo francés Jean-Joseph Saroïhandy, alumno de Morel-Fatio, y, con ello, del inicio del estudio científico de la dialectología aragonesa» (Latas, 2013: 265-266).

1.2.1. Buidatge

No podem efectuar els primers passos per aquest món romànic de frontera sense fer esment a la construcció del corpus lingüístic, l'eix vertebrador de la investigació. És en aquesta direcció que van recaure els primers esforços del treball: el feixuc procés del buidatge, és a dir, la transcripció manual, paraula per paraula, sobre suport informàtic, del conjunt de veus que els mapes de cada atlas ens proporcionaven dels punts d'enquesta de la Vall de Benasc.

Vam començar per l'*ALDC* condicionats per les facilitats que ens procurava que set dels vuit volums publicats³, i part dels materials complementaris, estiguessin digitalitzats i en accés obert; això va agilitzar considerablement la nostra feina tot i la impossibilitat de fer “copia i enganxa” amb cada transcripció dels mapes (el format dels fitxers ens ho impedia). A partir del vuitè volum ja va ser necessari consultar el llibre en format físic.

Acabat l'*ALDC* vam iniciar el buidatge de l'*ALEANR*; abans de començar-lo però, convenia trobar una solució a la transcripció, ja que a diferència de l'*ALDC*, que utilitza l'alfabet fonètic internacional (AFI) amb lleugeres adaptacions⁴, el sistema emprat als dotze volums de l'*ALEANR*, l'alfabet fonètic de la *Revista de Filología Española* (RFE), obligava a fer un seguit de consideracions: donades les característiques del treball i el poc temps per realitzar-lo, es va decidir no adaptar les respostes a l'AFI; el procés era molt lent i la data de lliurament ho impedia. La solució passava per una aproximació ortograficofonètica seguint, en la mesura del possible, la proposta ortogràfica per al benasquès i l'aragonès de la revista *De Lingva Aragonensi*, publicació de la *Sociedad de Lingüística Aragonesa* (SLA).

Enllestit l'*ALEANR*, tot semblava indicar que l'*ALG* seria el darrer atlas a buidar, però la sorpresa fou majúscula quan ens adonarem, després de buidar els tres primers volums amb els criteris gràfics de la SLA, que a partir del quart es canviaven els criteris d'edició;

---

³ Amb el corpus lingüístic acabat i l'anàlisi iniciada, va sortir al mercat el novè volum de l'*ALDC* dedicat a la morfologia verbal, sintaxi i fonosintaxi. Ara com ara, només l'hem pogut fullejar superficialment i buidar-ne trenta-nou mapes. Queda, doncs, pendent per a futures investigacions.

⁴ cf. *ALDC*, *Introducció*.

els punts fronterers amb el gascó, entre els quals el de la vall de Benasc (E4), se suprimien.⁵

Amb la mirada gascona ranca i amb un corpus insuficient per portar a efecte les línies d'investigació, s'optà per falcar-lo amb un quart atles. L'*ALC*, des de la seva mirada catalana, i amb l'afegit històric de ser el primer atles d'un domini lingüístic peninsular era, si no l'únic, el millor candidat. En aquest cas també es va adaptar la transcripció a les convencions ortogràfiques de la SLA, ja que l'*ALC* emprava l'alfabet de l'*ALF*.⁶

D'aquesta manera posàvem punt final al buidatge que, tot i esvorancat, ens fornava en abundància de veus per escrutar.⁷

1.2.2. *Escrutini i anàlisi*

L'anàlisi de les dades buidades s'ha efectuat en dues fases:

- 1) Inventariat de les dades segons el geotipus i l'atles de procedència.

La classificació geodiferencial s'ha realitzat d'acord amb l'excel·lent ponència *Sobre el benasquès* (Rafel, 1980). L'article es basteix en l'anàlisi i sistematització dels materials recollits per l'autor a la Vall de Benasc segons sis geotipus⁸ de tipus fonètic i morfològic, dels quals nosaltres n'hem tingut en compte cinc:

1. La partició del benasquès segons l'alternança vocàlica *a/e* en les variacions morfològiques de nombre de les formes nominals.
2. La palatalització de la L llatina dels grups consonàntics PL, KL, BL, GL i FL a inici i interior de mot.

---

⁵ Així justifica Ségué (ALG, vol. IV, avant-propos, p. 13-14) els canvis de criteri: «il a paru inutile de conserver cette ceinture, puisque les atlas limitrophes sont en cours de publication ou en cours d'enquête».

⁶ Hem emprat la segona edició de l'*ALC*, en la qual el sistema de transcripció fonètica ha estat simplificada respecte al de la primera.

⁷ El corpus heterogeni obtingut del buidatge dels quatre atles no s'adjunta en aquest treball.

⁸ Per geotipus entenem «espaci xel·lingüístic conformau pola superposició d'àrees llingüístiques acumulaes, con distribución xeográfica parcialmente coincidente» (ETLEN, 2017: 14).

3. La palatalització de la L consonant llatina inicial de mot.
4. La conservació de -o final
5. La diftongació o no diftongació de les vocals llatines Ē i Ō.

Un cop destriades manualment totes i cadascuna de les formes, les hem disposat per taules segons el geotipus i, al mateix temps, per facilitar-ne l'anàlisi quantitativa i la consulta posterior, en funció de l'atles i volum de procedència.⁹

2) Anàlisi quantitativa i filiació dels geotipus.

Les línies mestres de l'anàlisi posterior recauen sobre l'innovador mètode horiomètric, creat per l'equip de l'*ETLEN*, de la Universidá d'Uviéu. L'horiometria «significa 'medición de la frontera (lingüística)' y es un término formado a partir de las voces griegas ὄριον 'frontera, límite' y μέτρον 'medida'» (Álvarez-Balbuena / de Andrés / Suárez / Cueto, 2011: 113). Gràcies a aquest mètode podrem mesurar «la fala de cada llugar acordies cola so adscripción a ún o otru de los xeotipos llingüísticos limítrofes» (ETLEN, 2017: 13), és a dir, «na adscripción de los trazos xeodiferenciales a un espaciu o bien *occidental*, o bien *oriental*, o bien *axial* (alredor del exe de contactu de los espacios occidental y oriental)» (ETLEN, 2017: 14). Amb aquesta terminologia de caràcter geogràfic adaptada a la nostra zona d'estudi evitarem el debat estèril (i acalorat) sobre la filiació del benasquès.

Amb aquesta anàlisi, però, no volem crear un atlas horiomètric¹⁰, tot just ambicionem mostrar l'adscripció proporcional occidental, oriental o axial de les cinc geovariants a cadascun dels atles. Convindria, doncs, aclarir que el concepte en qüestió l'hem anostrat per adaptar-lo a les necessitats de la investigació. En cap cas podrem establir una frontera lingüística donades les característiques dels atles lingüístics i les poques geovariants estudiades¹¹, però sí una visió panoràmica, amb xifres orientatives, de la incidència de cada fenomen.

---

⁹ cf. *Annexos II*.

¹⁰ Per atlas horiomètric s'entén «una colección de mapas que recogen, mediante cálculos matemáticos, la proporción de elementos "occidentales" y "orientales"» (Álvarez-Balbuena / de Andrés / Suárez / Cueto, 2011: 113).

¹¹ Contrastar la irrisòria xifra de cinc fenòmens geodiferencials del nostre estudi amb els 368 de l'*ETLEN*.

2. ELS ATLES LINGÜÍSTICS

2.1. Caracterització dels atles lingüístics

A continuació, i per ordre cronològic de publicació, fem una caracterització sintètica dels atles emprats en aquest estudi.

2.1.1. *Atlas lingüístic de Catalunya (ALC)*

L'*Atlas lingüístic de Catalunya (ALC)*, de Mn. Antoni Griera, fou el primer atles lingüístic realitzat a la península Ibèrica i el tercer de tota la Romània.¹² Plantejat com una extensió de l'*ALF*, abraça tot el domini lingüístic català i part de l'aragonès¹³ amb cent cinc punts repartits per tota la geografia. Per realitzar el qüestionari, Griera es basà en el mateix que havia disposat Gilliéron pel seu *Atlas linguistique de la Corse* (1914-1915), bo i adaptant-lo a la realitat dels parlars catalans i augmentant-lo considerablement, fins a 2.886 preguntes. De la mateixa manera, ajustà l'alfabet fonètic de l'*ALF* al català.

De publicació sincopada a causa d'un seguit de desavinences personals amb l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), l'aparició dels cinc primers volums s'allargà entre els anys 1923 i 1926. Amb l'esclat de la Guerra Civil i la pèrdua dels materials¹⁴ que havien de configurar els darrers tres volums, es va aturar en sec «aquest monument consagrat a la llengua catalana».¹⁵ Quaranta anys més tard, entre 1963 i 1964, Griera en reprendria la publicació amb l'ajuda de Mn. Antoni Pladevall, qui se'n carregà de refer les enquestes.¹⁶

---

¹² Recordem que els dos primers foren l'*Atlas linguistique de la France* (1902-1910) i l'*Atlas linguistique de la Corse* (1914-1915).

¹³ A l'*ALC* «son puntos d'encuesta en Aragón bels lugares de fabla aragonesa: 1 = Campo, 2 = Benás, 15 = Fonz, 17 = Graus. Un lugar de fabla castellana, anque con muito vocabulario aragonés: 16 = Binéfar» (Nagore, 2013: 13).

¹⁴ Així ho explica Girera: «arribat el 1936, convençut que no estaven segurs a casa [els materials de l'*ALC*], els vaig fer amagar a les golfes de l'«Hogar de Santa Teresita» de la plaça de Laforja, segur de que la revolució respectaria aquella casa de religioses estrangeres. Al cap d'unes setmanes de revolució les monges foren evacuades a Alemanya [sic]. Un comitè revolucionari s'empra de l'«Hogar». On anaren a parar els materials de l'*Atlas lingüístic de Catalunya*?» (Griera, 1963: 100).

¹⁵ Griera, 1963: 100.

¹⁶ No sense polèmica, la col·laboració de Pladevall ha qüestionat la versemblança de les dades dels atles: «aun sin dudar de la buena voluntad de tal explorador, que por otra parte no era especialista en lingüística, podía esperarse que

2.1.2. *Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne (ALG)*

L'*Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne*, de Jean Séguy, publicat en sis volums entre 1954 i 1973, comprèn els dominis de l'occità gascó i algunes localitats limítrofes tant al sud¹⁷ com al nord de la frontera. L'*ALG* és el primer atles *per regions*, idea traçada l'any 1940 per Albert Dauzat.¹⁸ La innovació metodològica més destacada de l'*ALG* rau en la tria dels subjectes i dels enquestadors; s'apostà per entrevistar a més d'un informant, en lloc d'un de sol, per a poder confrontar les respostes i evitar errors; encara més, els investigadors encarregats de fer les enquestes eren nadius del poble, capaços d'expressar-se en el dialecte local, s'evitaven així possibles interferències amb el francès i s'obtenien respostes més genuïnes.¹⁹

2.1.3. *Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y Rioja (ALEANR)*

L'*Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y Rioja (ALEANR)*, és el tercer atles *per regions* confeccionat per Manuel Alvar. L'embrió del projecte cal buscar-lo al *Proyecto de un Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón*, publicat l'any 1963; de primeres, l'atles només havia de circumdar Aragó, però raons de pes, sobretot de caràcter lingüístic, van acabar per ampliar la zona d'estudi a les adjacents Navarra i Rioja. Setze anys més tard, el 1979, sortiria publicat el primer volum, i el dotzè, i últim, el 1983. Paral·lelament, l'atles recull el guant de l'escola d'Hamburg i la seva proposta de "Paraules i Coses" (Wörter und Sachen), incorporant mapes de tipus etnogràfic amb il·lustracions i imatges.

L'*ALEANR* es va confeccionar sobre la base de 175 punts d'enquesta, repartits majoritàriament per les tres regions que l'intitulen; de més a menys les localitats

---

su participación en una obra interrumpida durante tanto tiempo, con una sensibilidad auditiva distinta, con una manera distinta de interpretar, y en la mayoría de los casos con sujetos distintos, había de traer como consecuencia algunos resultados distintos en los tres últimos volúmenes (VI, VII, y VIII) con respecto a los cinco anteriores» (Gargallo, 1990: 177).

¹⁷ Són d'especial interès les localitats pirenaïques d'Ansó [E1], Torla [E2], Bielsa [E3], Benasc [E4] i Esterri d'Aneu [E5].

¹⁸ Albert Dauzat creà «el plan del *Nouvel Atlas linguistique de la France par régions (NALF)*, que tantos frutos ha dado, pero la reflexión teórica subyacente se debe en realidad a Karl Jaberg, que había defendido científicamente la coexistencia de atlas de grande y de pequeño dominio como estructuras complementarias» (García, 2007: 329).

¹⁹ cf. *ALG*, vol. I, *préface*.

seleccionades queden repartides per províncies de la següent manera: Osca 41²⁰; Saragossa 30; Terol 36; Navarra 36; Rioja 21. Altrament, Alvar va afegir un seguit de localitats frontereres de les províncies de Castelló (3), València (2), Vitòria (2), Guadalajara (2), Cuenca (2) i Burgos (1). Pensat des d'una perspectiva administrativa (o preautonòmica), les zones estudiades no estan determinades pels dominis lingüístics, fet que justifica, per exemple, l'absència de punts d'enquesta a l'oest de l'Aragó. Els 175 punts foren explorats per Antonio Llorente, Tomas Buesa i Manuel Alvar.

2.1.4. *Atles lingüístic del domini català (ALDC)*

L'*Atles lingüístic del domini català (ALDC)*, actualment sota la direcció de Joan Veny i Lídia Pons, és el vast projecte anunciat el 1952 per Antoni M. Badia i Margarit i Germà Colón. L'origen de l'*ALDC* cal buscar-lo en la necessitat «d'omplir el buit deixat per l'*Atlas lingüístic* de Griera i de millorar-lo, en la mesura de les possibilitats, amb l'aplicació dels nous mètodes de la geografia lingüística» (Veny, 1982: 11). Altres factors, com l'estancament de l'*Atlas Lingüístico de la Península Ibérica (ALPI)* o les poques localitats enquestades a l'*Atlas Linguistique des Pyrénées Orientales (ALPO)*, requerien un nou atlas per als territoris de llengua catalana.

El qüestionari, elaborat per Badia i Margarit i Joan Veny, constava de 2.016 preguntes. D'altra banda, es consideraven fins a 150 localitats per a representar totes les àrees dialectals del català i les franges de transició entre l'aragonès, per un costat, i l'occità, per l'altre. Pel que fa als informants, es va optar per la pluralitat de veus, des d'un sol individu fins a grups de tres o quatre persones.

Si bé les enquestes es van finalitzar el 1978, avatars d'índole diversa van paralitzar el projecte fins al 1987. L'any 2001, finalment, sortia a la llum el primer volum de l'*ALDC*.

---

²⁰ No és d'estranyar que la província d'Osca sigui la més farcida de les tres aragoneses; la singularitat lingüística de l'Alt Aragó no se li podia escapar a l'autor de *El dialecto aragonés* (1953): «una parte del dominio aragonés, y acaso la más importante (me refiero, claro está, a las zonas pirenaicas), presenta un dialecto arcaico en retroceso y agostamiento. Para salvar todo lo salvable, vamos a usar un cuestionario riquísimo: 2.570 preguntas, frente a las 1.320 del ALPI o a las 2.500 que con las adiciones tuvo el ALEA. Con este cuestionario pretendemos escudriñar en cada pueblo todas las parcelas de su vocabulario, que de ese modo quedaran salvadas de su total extinción» (Alvar, 1962-1964: 15).

Actualment s'han publicat els nou volums constituïts de l'atles i resten per editar dos volums d'etnotextos i tres del *Petit Atlas Lingüístic del Domini Català (PALDC)*.

2.2. Els punts d'enquesta benasquesos

Anotem, tot just al dessota, en format de fitxa, les dades corresponents als punts d'enquesta de la Vall de Benasc segons l'atles d'origen.

2.2.1. *Atlas lingüístic de Catalunya (ALC)*

Punt d'enquesta	2, correspon a la vila de Benasc
Fase de l'enquesta	Del 4 al 8 d'agost de 1916 ²¹
Investigador	Mn. Antoni Griera
Informador	«Felip Riba, de seixanta vuit anys, ferrer. Ha viscut sempre a la localitat. Li falten algunes dents, i, en pronunciar, posa la llengua a la mandíbula inferior» ²²

2.2.2. *Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne (ALG)*

En el cas de l'*ALG*, els resultats de Benasc (E4) no s'han obtingut a través d'enquestes directes, sinó per la compilació d'estudis lingüístics d'origen molt divers relacionats amb la zona de l'Alt Aragó; posteriorment, s'han adaptat fonèticament i traslladat als mapes. Aquests estudis són:

- Badia, A. M. (1948). *Contribució al vocabulario aragonés moderno*. Zaragoza: Consejo Superior de Investigaciones Científicas.
- Elcock, W. D. (1939). *De quelques affinités phonétiques entre l'aragonais et le béarnais*. Paris: Librairie E. Dorz.

²¹ Griera (1963: 120) recorda el seu pas per la Vall de Benasc amb una anècdota d'allò més cadavèrica: «al cim de la Maladeta, uns llamps havien mort a uns excursionistes i a un guia de Benasc. Mossèn Oliveras, excursionista impertèrrit, s'havia salvat per miracle. Era aquí en vetlla del cadàver d'un dels accidentats, conservat amb neu, i que uns empleats de la funerària de Barcelona vingueren a recollir. Aquests empleats, que dormiren prop del meu departament de la posada de Azcon, tota la nit contaren gestes macabres de desenterraments de cadàvers».

²² cf. Griera, *ALC*, *Introducció*.

- Krüger, F. (1936-1939). *Die Hochpyrenäen*. (Vol. 1-6). Hamburg: Hansischer Gildenverlag.
- Kuhn, A. (1935). Der Hocharagonesische Dialekt. *Revue de Linguistique Romane*, 9, 1-312.
- Schmitt, A. T. (1934). *La terminologie pastorale dans les Pyrénées centrales*. Paris: Librairie E. Dorz.
- Els quatre primers volums de l'ALC (1923-1929).
- Enquestes realitzades per W. D. Elcock a Benasc, Bielsa i Torla entre 1932 i 1933 amb el qüestionari de l'ALC.

2.2.3. *Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y Rioja (ALEANR)*

Punt d'enquesta	HU 201, no s'especifica si correspon a la vila de Benasc o a la Vall de Benasc.
Fase de l'enquesta	1963
Investigador	Antonio Llorente
Informador	No s'especifica

2.2.4. *Atles lingüístic del domini català (ALDC)*

a) Cerler

Punt d'enquesta	87, correspon al poble de Cerler.
Fase de l'enquesta	De l'1 al 6 d'agost de 1978
Investigador	Joaquim Rafel
Informador	Joaquim Güerri i Castan: natural de la població, 60 anys, ramader, instrucció primària.

b) Eressué

Punt d'enquesta	94, correspon al poble d'Eressué.
Fase de l'enquesta	Del 15 al 20 de juliol de 1978
Investigador	Joaquim Rafel
Informador	Antoni Lobera i Labiero: natural de la població, 65 anys, pagès i jornaler, instrucció primària. Antoni Arcas i Mallo: natural de la població, 50 anys, pagès i ramader, instrucció primària.

3. ANÀLISI DELS GEOTIPUS

3.1. *Alternança vocàlica a/e en les variacions morfològiques de nombre de les formes nominals*

El domini lingüístic del benasquès es reparteix en dues zones clarament diferenciades per «la isoglosa que determina el cambio de la /a/ atona en /e/ en posición final cuando va seguida de consonante, resultado fonético que afecta a las formas de plural de los temas en -A latinos y a varios de los tiempos de la morfología verbal» (Saura, 2003: 28); o, en altres paraules, que els pobles més al septentrió de la vall (Benasc, Grist, Cerler, Saünc i Ancils) formen el plural amb el paradigma *-es* (ex. *craba-crabes* ‘cabra’), mentre que als vilatges més meridionals (Sesué, Sos, Eressué, Ramastué, Arasán, Liri, Urmella, Bisaurri, Renanué, Gabás, Castejón de Sos, El Run, Chía i Villanova) no s’hi observa tal alternança vocàlica, ja que afegeixen una *-s* a la forma singular per configurar el plural (ex. *craba-crabas* ‘cabra’).

3.1.1. *Resultats de l’escrutini*

Escau advertir que aquesta variació interna ens ha impedit realitzar una anàlisi completa i comparativa del geotipus entre els quatre atles. El problema neix, per un costat, dels punts d’enquesta de l’*ALC*, l’*ALG* i l’*ALEANR*; per l’altre, de com s’han traslladat les dades recollides a l’*ALG* i l’*ALEANR*.

En primer lloc, els tres atles només prenen mostres de Benasc, zona nord amb alternança, fent impossible la comparativa i, de retop, el reconeixement de la isoglossa; amb l’agreujant, tot sigui dit de pas, que sota aquesta etiqueta no s’especifica si es tracta de la vila de Benasc, capital de la vall, o la denominació genèrica per referir-se, en conjunt, a l’enclavament pirenaic. Prenent en compte la variació interna del benasquès, aquesta observació no és menor, ja que ens podria conduir cap a deduccions errònies.²³

---

²³ D’aquest fet ens adverteix Rafel: «si ens fiem d’alguns treballs de síntesi, veurem que afirmen l’una cosa o l’altra [l’alternança o absència de *a/e* en les formes de plural] per a tota la vall, i això depèn de si han basat la seva informació en investigacions fetes a localitats de la part més meridional o de la part més septentrional» (Rafel, 1980: 596).

En segon lloc, la regularitat en les vacil·lacions entre *a/e* observades tant a l'*ALG* com a l'*ALEANR*. S'han unificat les respostes de diverses localitats? O, altrament, es tracta d'un error humà?

En el cas de l'*ALG* sabem que s'han fusionat materials d'origen divers, atès que la informació recollida dels punts aragonesos i catalans fronterers amb el gascó no es va fer per enquesta, sinó per compilació (§2.2.2), raó que justificaria els equivocs.²⁴ Quant a l'*ALEANR*, no se'ns acudeixen altres hipòtesis que les ja plantejades: o bé la fusió de les respostes sota el nom genèric de Benasc, o bé el factor humà. La destresa de l'investigador a l'hora de destriar els sons, així com el mètode i la llengua emprats per aquest durant l'entrevista amb l'informant, hi tenen molt a dir; de la cura de l'explorador dependrà una bona transcripció, com també la comoditat de l'entrevistat per obtenir respostes espontànies i genuïnes.²⁵

És per aquests motius que hem convingut reservar per una altra ocasió les dades de l'*ALC*, l'*ALG* i l'*ALEANR* i concentrar-nos en l'examen de les dades proporcionades per l'*ALDC*, l'únic atlas amb dos punts d'enquesta per a la vall, Cerler i Eressué, en el qual podem observar el desdoblament en la variació morfològica de les formes de plural.

Separat el gra de la palla, les dades inventariades ens serveixen per afirmar que la isoglossa de tipus morfològic que fractura la vall en dues meitats, entre els parlars septentrionals i meridionals, segons l'alternança *a/e* en el plural, està ben traçada a l'*ALDC*, tant a les formes nominals com verbals.

A tall de postil·la, cal destacar algunes irregularitats que se'ns han mostrat en el decurs de l'escrutini:

---

²⁴ cf. nota 23.

²⁵ Volem assenyalar, però, que en cap cas és una crítica malintencionada; al final cada atlas és fill del seu temps i d'unes circumstàncies molt concretes, la vàlua històrica és inqüestionable.

Cerler (87)	Eressué (94)
[bw ₁ enas t'arðes] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1860, p.e. 87)	[lez ð'ew] (cf. ALDC, llistes vol. II, m. 381, p.e. 94)
['almas] (cf. ALDC, llistes vol. VIII, L 104, p.e. 87)	[ʎ'endres] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1540, p.e. 94)
[ʎitʃ'iβes] ²⁶ (cf. ALDC, vol. IX, m. 2027, p.e. 84)	[k'arðes] (cf. ALDC, llistes vol. V, P 27 i 28, p.e. 94)
[an'es] ²⁷ (cf. ALDC, vol. IX, m. 2082, p.e. 84)	[nw'eses] (cf. ALDC, vol. V, m. 1226, p.e. 94)

3.1.2. Conclusions

Amb les dades escrutades de l'*ALDC* a la mà i vista la realitat bipartida del geotipus, difícilment podem assignar aquesta geovariant a l'òrbita o bé del bloc oriental o bé de l'occidental; ja ho hem vist, mentre l'àrea meridional de la vall és de filiació oriental, la més septentrional ho és de l'occidental. Constitueix, doncs, una realitat axial, que posa al descobert la singularitat fronterera del benasquès.

3.2. Palatalització de la L llatina dels grups consonàntics inicials i interiors PL, KL, BL, GL, FL

La palatalització de la lateral [l] llatina dels grups consonàntics PL-, KL-, BL-, GL-, FL- a inici o interior de mot és un fenomen típicament ribagorçà²⁸ i, per extensió, propi del parlar de la Vall de Benasc. Tret, però, en procés de regressió entre els parlants més joves de l'enclavament pirenaic, que despatalitzen i pronuncien a la manera italiana (Saura, 2003: 80).

Els materials recollits dels quatre atles donen fe d'aquest tret, per bé que cada grup no té el mateix pes en el total de paraules inventariades. I és que, de fet, el fenomen s'observa en els mateixos mots, valgui les variacions morfològiques que hi pugui haver entre les respostes dels mapes de la col·lecció de volums.

²⁶ Segons Saura (2003: 223), la segona persona del plural del pretèrit imperfet d'indicatiu es forma amb la terminació *-ibets*.

²⁷ Segons Saura (2003: 220), la segona persona del plural del present d'indicatiu es forma amb la terminació *-ets*.

²⁸ A la Baixa Ribagorça el grup consonàntic *-r/-* també palatalitza (Veny / Massanell, 2015: 262).

3.2.1. Resultats de l'escrutini

La taula reproduïda al dessota mostra clarament la desproporció de cadascun dels conjunts consonàntics:

Atles		PL		KL		BL		FL		GL	
		INICIAL	INTERIOR	INICIAL	INTERIOR	INICIAL	INTERIOR	INICIAL	INTERIOR	INICIAL	INTERIOR
ALC		7	3	8	7	3	-	5	-	-	1
ALG		5	-	2	5	1	-	3	-	1	1
ALEANR		13	5	7	10	1	2	1	1	1	2
ALDC	87	21	5	5	6	10	2	7	1	-	-
	94	25	7	10	11	8	2	4	2	-	2

3.2.2. Conclusions

Si bé la palatalització d'aquests grups consonàntics es pot trobar a bona part de la Romània, la solució ribagorçana, concretada a la Vall de Benasc, constitueix un tret de difícil filiació. Ni el bloc oriental ni l'occidental palatalitzen la [l] d'aquests grups consonàntics, ja sigui a inici de mot com rere consonant. Constitueix, doncs, una característica axial, que de bell nou reivindica el caràcter fronterer del benasquès.

3.3. Palatalització de la L consonant llatina inicial de mot

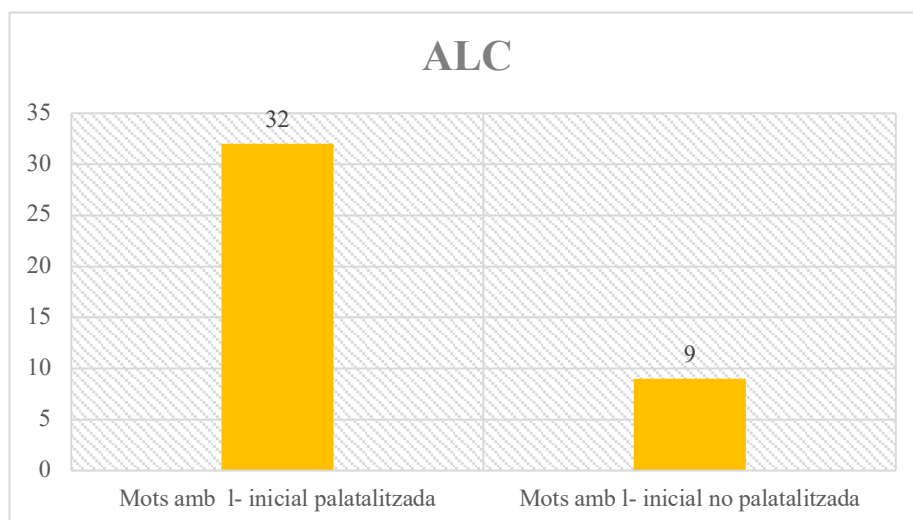
La palatalització de la L- inicial llatina és una característica pròpia del benasquès i dels parlars de la Ribagorça²⁹; per descomptat, també ho és del català en tot el seu domini (Badia, 1994: 182). En el parlar de la Vall de Benasc s'hi observa de manera regularitzada, restant sense palatalitzar en un grapat de mots d'origen aragonès i castellà i en alguns topònims de la vall (Saura, 2003: 79).

Vegem els resultats dels atles degudament escodrinyats:

²⁹ «dende l'Alta Ribagorza (Bal de Benás, El Solano, redolada de Castilló de Sos) e Ribagorza Meya (redolada de Campo, Bal de Bardaxín, Bal de Lierp,...) dic ra redoldada de Graus e toda a Baixa Ribagorza (Estadilla, Fonz)» (Nagore, 2013: 28).

3.3.1. Resultats de l'escrutini

3.3.1.1. ALC

L'escrutini de l'*ALC* aporta uns resultats força clars, la palatalització de la L inicial és un tret majoritari a bona part dels mots llistats, trenta-nou enfront dels nou que no segueixen la línia hegemònica. Els mots que defugen la norma són: *línia*, *lábios*, *letanías*³⁰, *lechúga*, *líno*, *limón*, *laurél*, *ladrills*³¹ i *lúsco*.

D'aquests nou mots, *línia*, *lábios* i *lúsco* queden recollits al DB; segons les entrades corresponents, en benasquès trobaríem els binomis *línia-llínia* (Ballarín, 1978: 295) i *lábio-llábio* (Ballarín, 1978: 293), amb doble possibilitat, amb palatalització o sense, a diferència de *llúsco* (Ballarín, 1978: 307), que només registra amb consonant palatal; *limón* i *lábio* queden recollits, paral·lelament, als materials de Rafel (1980: 601) i Saura (2003: 79), respectivament. Les formes restants (*letanías*, *líno*, *laurél* i *ladrills*), no les hem detectat en cap de les obres considerades.

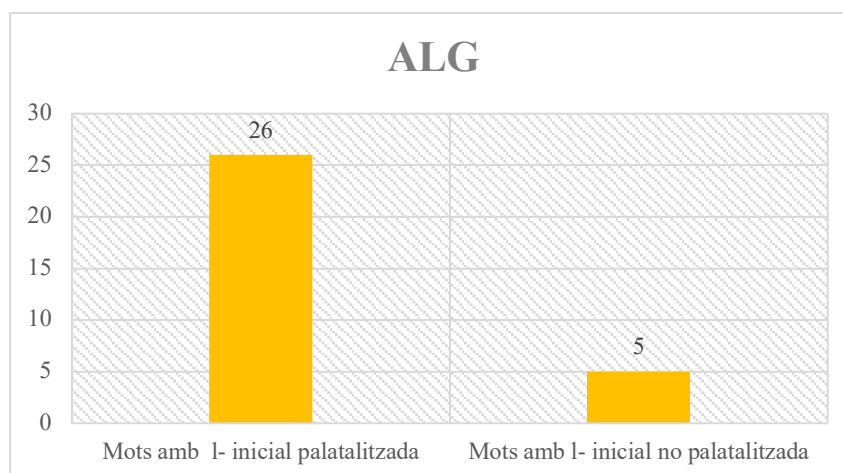
---

³⁰ 'lledànies'.

³¹ 'rajoles'.

El mot *lechúga* és un cas a part, ja que en benasquès la paraula com a tal no existeix; per referir-se al que nosaltres coneixem com *enciam* emprèn el substantiu *ensalada*.³² Es tracta, doncs, d'un error de l'informant.

3.3.1.2. ALG

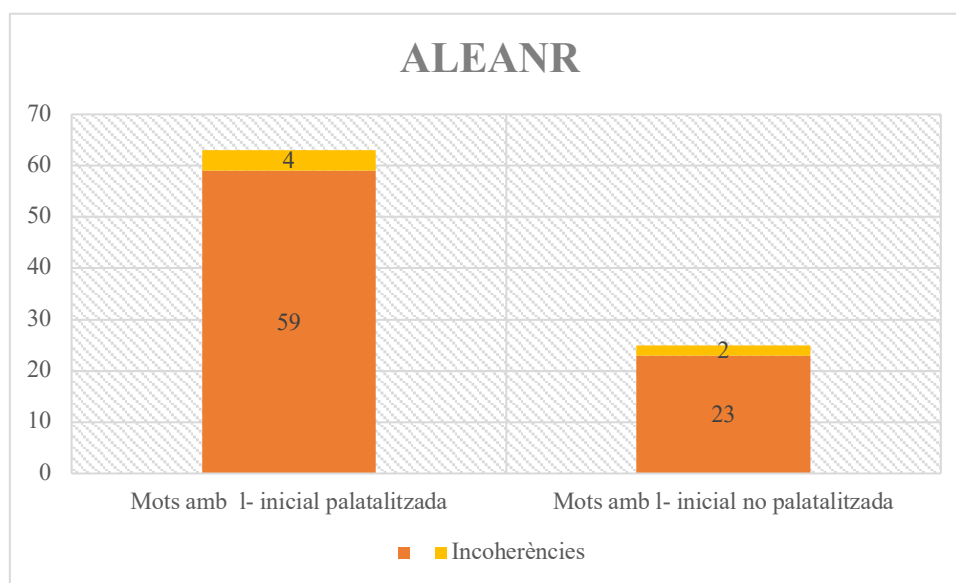

Agafant el testimoni de l'atles de Mn. Griera, l'*ALG*, segueix el mateix perfil; bona part de les mostres totals palatalitzen, vint-i-sis per ser exactes, i una irrisòria xifra de cinc divergeix d'aquest tret característic del parlar benasquès. En aquest cas, els mots que convé posar en quarantena són: *langósta*, *limáco*, *lénya*, *ligéro* i *leixíga*.

Prenent de bell nou el diccionari de referència, el *DB*, trobem que *langósta* o l'esperable **llangósta* no hi tenen cabuda; en tot cas, els mots més genuïns per referir-se a aquesta bestioleta saltadora de la família dels ortòpters és o bé *pantigána* (Ballarín, 1978: 362) o bé *saltadó* (Ballarín, 1978: 446), registrades també a l'*ALG* en el mateix mapa que *langósta*, el 51. De *limáco*, *lénya* i *leixíga* només assenyalarem que el *DB* les aplega amb palatalització, és a dir: *llimáko* (Ballarín, 1978: 302), *lléña* (Ballarín, 1978: 301) i *lleixíga* (Ballarín, 1978: 300); el terme *ligéro* no l'hem sabut trobar ni al *DB* ni en cap dels estudis de referència.

³² Així ho explica A. Ballarín a l'entrada *ensalada* del *DB*: "la ensalada por antonomasia, en Benasque, es la lechuga. Si el benasqués dice «en mincháú ensaláda», ha de entenderse que ha comido lechuga; de lo contrario, dirá «e mincháú ensaláda de tomate», por ejemplo" (Ballarín, 1978: 146).

3.3.1.3. *ALEANR*

La tendència regularitzadora de la consonant palatal a inici de mot, idènticament als atles precedents, preval per sobre de les formes amb lateral alveolar sonora a l'*ALEANR*. Il·lustratiu és el dibuix; d'un total de vuitanta-nou formes, en trobem cinquanta-vuit que palatalitzen, davant vint-i-tres, que no. La franja groga que encapçala ambdues columnes correspon a les incoherències identificades en el transcurs de l'escrutini; això vol dir que s'ha detectat la mateixa paraula unes vegades amb palatalització i d'altres sense. És el cas de *llimpiá*³³-*limpiá*³⁴ i *llénya*³⁵-*lénya*³⁶. Tot faria pensar o bé en un lapsus calami de l'editorial (no oblidem que els mapes de l'*ALEANR* foren fets a mà) o bé en una badada del mateix transcriptor. No hi ha cap dubte que les formes genuïnes de les parelles anteriors són les que palatalitzen, així en fan testimoni el *DB* (*llinpiá* [Ballarín, 1978: 303] i *lléña* [Ballarín, 1978: 301]) i parcialment els materials de Rafel (1980).³⁷

Per a la vintena i escaig de paraules amb *l* inicial hem configurat dos requadres en atenció a dos criteris: d'una banda, la correspondència total o parcial amb el *DB*, Rafel (1980) i

³³ cf. *ALEANR*, vol. I, m. 13, p.e. HU 201 i *ALEANR*, vol. IX, m. 1268, p.e. HU 201.

³⁴ cf. *ALEANR*, vol. I, m. 94, p.e. HU 201.

³⁵ cf. *ALEANR*, vol. II, m. 262, p.e. HU 201, i *ALEANR*, vol. III, m. 402, p.e. HU 201.

³⁶ cf. *ALEANR*, vol. II, m. 261, p.e. HU 201.

³⁷ Només reporta [*límpjá*].

Saura (2003); de l'altra, la discrepància amb la bibliografia adduïda i les formes proposades per aquesta.

1) Correspondència total o parcial

ALEANR	Referència bibliogràfica
látigo (cf. ALEANR, vol. II, m. 163, p.e. HU 201)	Rafel, 1980: 601
lómo (cf. ALEANR, vol. XI, m. 1496, p.e. HU 201)	Ballarín, 1978: 295 / Rafel, 1980: 601 / Saura, 2003: 79
lifára ³⁸ (cf. ALEANR, vol. IX, m. 1158, 1159 i 1222, p.e. HU 201)	Ballarín, 1978: 295 / Saura, 2003: 79
lúria ³⁹ (cf. ALEANR, vol. IV, m. 476, p.e. HU 201)	Ballarín, 1978: 295 / Saura, 2003: 79
libón ⁴⁰ (cf. ALEANR, vol. X, m. 1384, p.e. HU 201)	Ballarín, 1978: 294-295 / Rafel, 1980: 601 / Saura, 2003: 79

2) Discrepant amb la bibliografia

ALEANR	Forma proposada segons la bibliografia
lentilla (cf. ALEANR, vol. I, m. 111, p.e. HU 201)	dentilla (cf. Ballarín, 1978: 113)
yérba lóca ⁴¹ (cf. ALEANR, vol. III, m. 294, p.e. HU 201)	llóko (cf. Ballarín, 1978: 304)
lechón ⁴² (cf. ALEANR, vol. V, m. 645 i 649, p.e. HU 201)	llitón (cf. Ballarín, 1978: 304)
lixíga (cf. ALEANR, vol. VII, m. 896, p.e. HU 201)	lleixíga (cf. Ballarín, 1978: 300)
lavadéra (cf. ALEANR, vol. VII, m. 893, p.e. HU 201)	llabadó (cf. Ballarín, 1978: 296)
laganyóso (cf. ALEANR, vol. VIII, m. 1042, p.e. HU 201)	llagañoso (cf. Ballarín, 1978: 296)
lagánya (cf. ALEANR, vol. VIII, m. 1042, p.e. HU 201)	llagaña (cf. Ballarín, 1978: 296)
lúpia (cf. ALEANR, vol. VIII, m. 1046, p.e. HU 201)	llúpia (cf. Ballarín, 1978: 307)
loleta ⁴³ (cf. ALEANR, vol. VIII, m. 1003, p.e. HU 201)	llóllo (cf. Ballarín, 1978: 304)
laminéro (cf. ALEANR, vol. VIII, m. 1129, p.e. HU 201)	llaminéro (cf. Ballarín, 1978: 297)
litarráda (cf. ALEANR, vol. X, m. 1403, p.e. HU 201)	llitarráda (cf. Ballarín, 1978: 303)
láso (cf. ALEANR, vol. XI, m. 1495, p.e. HU 201)	lláso (cf. Ballarín, 1978: 299)

³⁸ Resposta del qüestionari a *juerga*, *merendona* i *alboroque*. Recollit al BE com a sinònim de *merendona* (Ballarín, 1978: 295).

³⁹ *Mustela lutra*: cat. *llúdria*; ar. *loira*; cast. *nutria*.

⁴⁰ *libón* (traduïble com 'llac d'alta muntanya') és la forma resultant de l'aglutinació de l'article singular masculí *l'* amb el substantiu *ibón* (cf. Saura, 2003: 120).

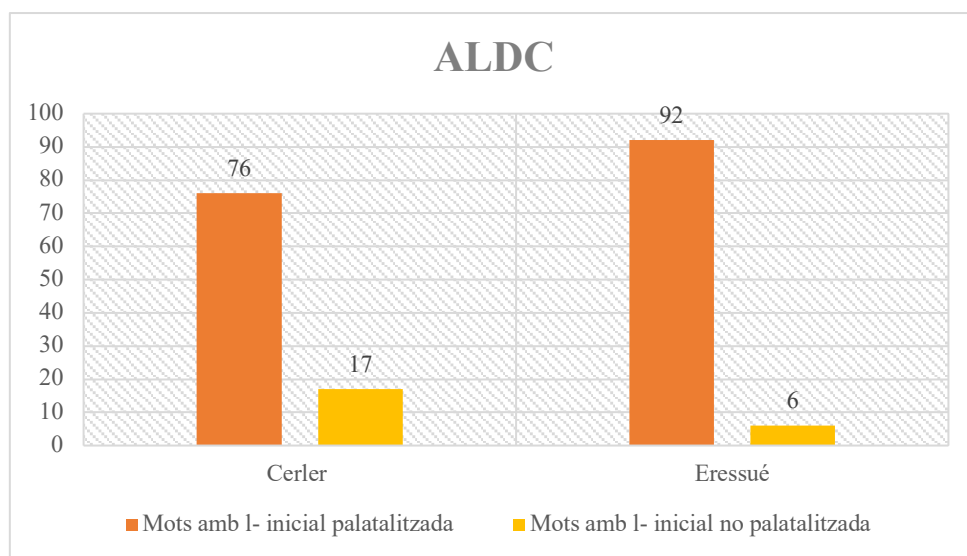
⁴¹ *Hyoscyamus niger*, planta al·lucinògena; dels seus afectes estupefaents en provindria el nom.

⁴² Respostes del qüestionari *cochinillo recién nacido* i *lechón*.

⁴³ Variant afectiva de *lollo/a* (cat. *avi*; ar. *lolo*; cast. *abuelo*) amb el diminutiu *-eta*.

Mots sense palatalitzar no inventariats a cap de les obres consultades: *lusiá*⁴⁴ (cf. ALEANR, vol. I, m. 143, p.e. HU 201), *latonéro*⁴⁵ (cf. ALEANR, vol. III, m. 393, p.e. HU 201), *lésna*⁴⁶ (cf. ALEANR, vol. IX, m. 1266, p.e. HU 201).

3.3.1.4. ALDC

A l'*ALDC* no s'hi adverteix cap singularitat que pugui trencar tota la regularitat vista fins ara. Les formes palatalitzades són de caràcter genèric, tant a Cerler, amb setanta-sis, com a Eressué, amb noranta-set; en minoria resten els vocables que mantenen la *l* consonant llatina: disset al primer i sis al segon.

Els nostres materials constaten i reafirmen algunes de les observacions de l'estudi de Rafael (1979) quan diu que «[láyo], [látiyo], [lóma] només apareixen en una de les poblacions estudiades» i que «alguns, pocs, apareixen a les tres poblacions, com [limón]». Així, trobem [l'ayo] i [l'atiyo] a Cerler, enfront de [liβ'on] i [χ'atiyo] a Eressué; *limón* apareix als dos punts benasquesos de l'*ALDC*, també [l'omo] a Cerler i [l'omo] i [l'omos] a Eressué.

Altres casos sense palatalització de Cerler:

⁴⁴ Resposta del qüestionari a *aguzar la reja*.

⁴⁵ Resposta del qüestionari a *almez*.

⁴⁶ Resposta del qüestionari a *lezna*.

- [lex'ia]: els habitants de Cerler diferencien la [ʎejʃ'iya]⁴⁷, ‘el lleixiu de cendra’, de la [lex'ia]⁴⁸, ‘el lleixiu preparat químicament’. A la veïna Eressué, en canvi, no s’hi observa aquesta dicotomia lèxica.
- [da l'uθ]⁴⁹: eufemisme per [kri'a]⁵⁰ (‘parir’), a Eressué [da ʎ'um]⁵¹, amb palatalització. El DB recull el mot *llum*⁵² amb palatalització.
- [ˌasta lw'ejo]⁵³: la forma sense palatalitzar sembla poc genuïna comparada amb les veus equivalents de les localitats limítrofs: [ˌasta dispw'es]⁵⁴ a Eressué i fora de la Vall de Benasc [ˌasta ʎ'ejo]⁵⁵ a La Pobla de Roda i Les Paüls.
- [l'oβo]⁵⁶: Coexisteix la forma palatalitzada amb la no palatalitzada [ʎop]⁵⁷, més genuïna aquesta darrera.
- [ˌistos l'iβros]: cf. ALDC, vol. VIII, m. 1908, p.e. 87.
- [lun'ar]⁵⁸: derivat de lluna, dit d’una “peca” grossa; veu sense palatalitzar malgrat l’existència de formes com [ʎuna pʎ'ena]⁵⁹ o [pʎeno ðe la ʎ'una].⁶⁰

---

⁴⁷ cf. ALDC, vol. II, m. 410, p.e. 87.

⁴⁸ cf. ALDC, vol. II, m. 411, p.e. 87.

⁴⁹ cf. ALDC, vol. III, m. 478, p.e. 87.

⁵⁰ cf. ALDC, vol. III, m. 478, p.e. 87.

⁵¹ cf. ALDC, vol. III, m. 478, p.e. 94.

⁵² cf. Ballarín, 1978: 306.

⁵³ cf. ALDC, vol. VIII, m. 1858, p.e. 87.

⁵⁴ cf. ALDC, vol. VIII, m. 1858, p.e. 94.

⁵⁵ cf. ALDC, vol. VIII, m. 1858, p.e. 93 i 100.

⁵⁶ cf. ALDC, llistes vol. VII, m. L 89, p.e. 87.

⁵⁷ cf. ALDC, llistes vol. VII, m. L 89, p.e. 87.

⁵⁸ cf. ALDC, vol. I, m. 9, p.e. 87.

⁵⁹ cf. ALDC, vol. III, m. 646, p.e. 87.

⁶⁰ cf. ALDC, vol. III, m. 646, p.e. 87.

- [lay'arto]⁶¹: forma sense palatalitzar idèntica al cast. *lagarto*. A Eressué del llangardaix en diuen [sin̪garð'aj̪fo]⁶², exactament igual a la forma *singardaixo*⁶³ que dona el DB.
- [lað'iλes]⁶⁴ 1536: no l'hem detectat enlloc més que a l'ALDC, a Eressué [alað'iλa].⁶⁵ En cat. *lladella*; ar. *morpión*; cast. *ladilla*.

Cal destacar la veu sense palatalitzar [l'aβjos]⁶⁶ tant a Cerler com a Eressué ja apareguda a l'ALC.

Finalment, i per acabar, llistarem tres mots no inventariats a cap de les obres consultades però que es repeteixen sense palatalitzar a dos dels quatre atles:

[lawr'el]⁶⁷-laurél⁶⁸

[l'ezna]⁶⁹-lésna⁷⁰

[fl,ɔr ðe l'i] = [fl,ɔ ðe l'i]⁷¹-lino⁷²

3.3.2. Conclusions

Les dades aportades pels atles certifiquen la palatalització de L- inicial llatina en la majoria dels casos, l'anàlisi quantitativa permet adscriure aquesta geovariant dins l'espai occidental.

⁶¹ cf. ALDC, vol. VII, m. 1614, p.e. 87.

⁶² cf. ALDC, vol. VII, m. 1614, p.e. 94.

⁶³ cf. Ballarín, 1978: 462.

⁶⁴ cf. ALDC, vol. VII, m. 1536, p.e. 87.

⁶⁵ cf. ALDC, vol. VII, m. 1536, p.e. 94.

⁶⁶ cf. ALDC, *llavis*, vol. I, m. 42, p.e. 87 i 94, també ALDC, **altres parts del cos del cavall*, llistes vol. VI, C 6, p.e. 87.

⁶⁷ cf. ALDC, vol. V, m. 1196, p.e. 87 i 94.

⁶⁸ cf. ALC, vol. VI, m. 951, p.e. 2.

⁶⁹ cf. ALDC, vol. VII, m. 1687, p.e. 87.

⁷⁰ cf. ALEANR, vol. IX, m. 1266, p.e. HU 201.

⁷¹ cf. ALDC, llistes vol. V, m. C 5, p.e. 87.

⁷² cf. ALC, vol. VI, m. 937, p.e. 2.

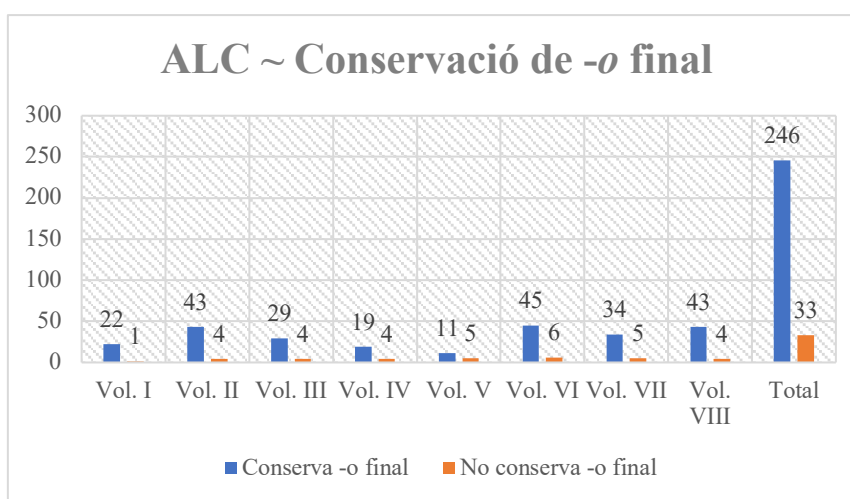
3.4. Conservació de la -o final de mot

El manteniment de la -o final és un dels geotipus que més ha condicionat la filiació oriental del benasquès (Rafel, 1980: 603), que ha fet entroncar-lo amb el conjunt de varietats altoaragoneses. No obstant això, diferents estudis han anotat la presència d'una colla de mots irreductibles a la regularització, els quals han perdut la vocal per influència del català (Saura, 2003: 63-64). Ara bé, la singularitat, però, rau en el fet que «aquesta -o final només és conservada — en els mots en què ho és — en les formes de singular, havent desaparegut a les formes de plural, i s'ha generat així tota una casuística»⁷³ (Rafel, 1980: 603).

Les dades aportades pels atles poc es desencaminen dels estudis previs, les formes amb -o final constitueixen una majoria aclaparadora en xifres absolutes, però també a cadascun dels atles i dels respectius volums. A l'altre costat de la balança, anem que les formes apocopades, si bé minoritàries, es mantenen constants no només des d'una perspectiva quantitativa, també diacrònica. Testimoniatge, doncs, de la vitalitat d'aquests vocables malgrat la tendència homogeneïtzadora.⁷⁴

3.4.1. Resultats de l'escrutini

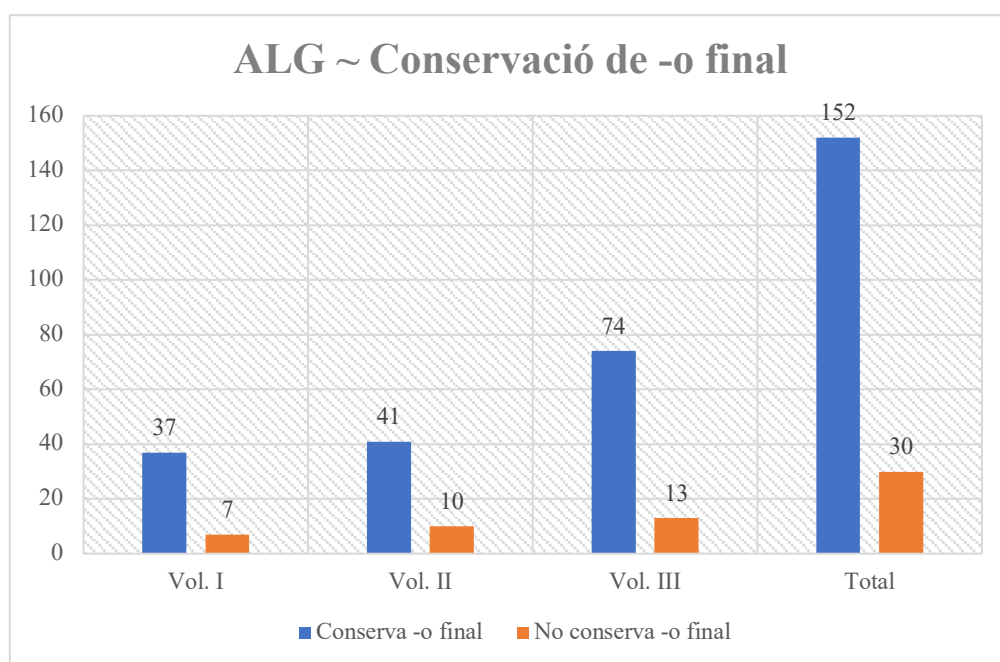
3.4.1.1. ALC

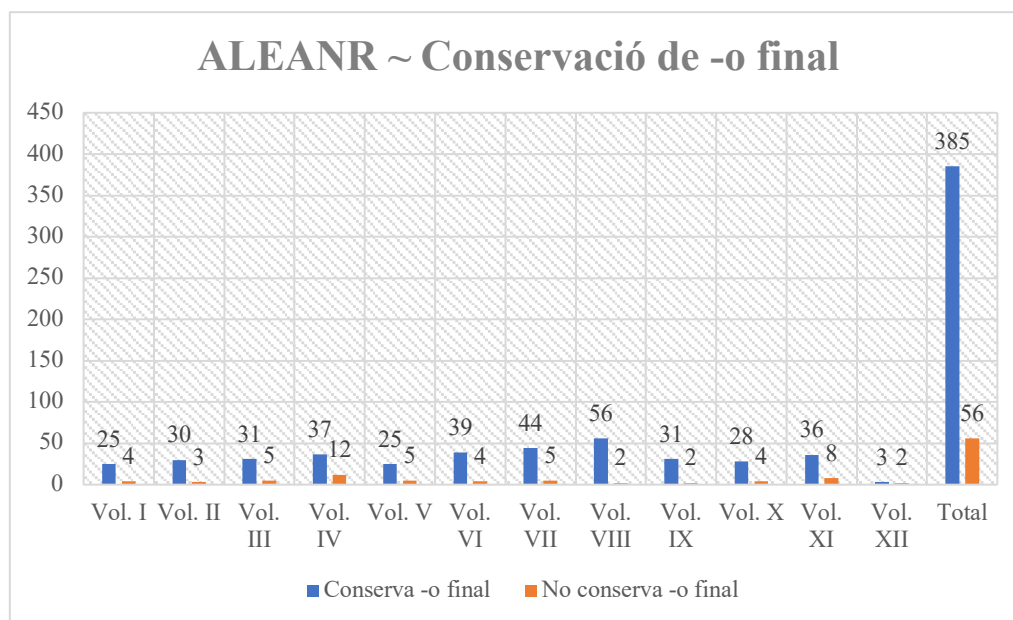
⁷³ Per una proposta de classificació dels materials recollits segons Rafel (1980: 604-606), cf. Annex I.

⁷⁴ Alguns exemples dels mots apocopats més repetits: *armàri*; *avét*; *cánem*; *caváll*; *cínc*; *concéll*; *espígol*; *esquiròl*; *estíu*; *fall* (cat. *fall* [propri de la Ribagorça: cf. *fall*, DCVB] o *esquerda*; arag. *regaza*; cast. *grieta*); *fèche*; *fenóll*; *fört* (cat. *forn*; arag. *forno*; cast. *horno*); *frét*; *llampít*; *llóp*; *manóll*; *paréll*; *pitarróy* (cat. *pít-roig*; arag. *papirroi*; cast. *petirrojo*); *pllát*; *rampóll*; *rastóll*; *singardáix*; *trebáll*; *vént*.

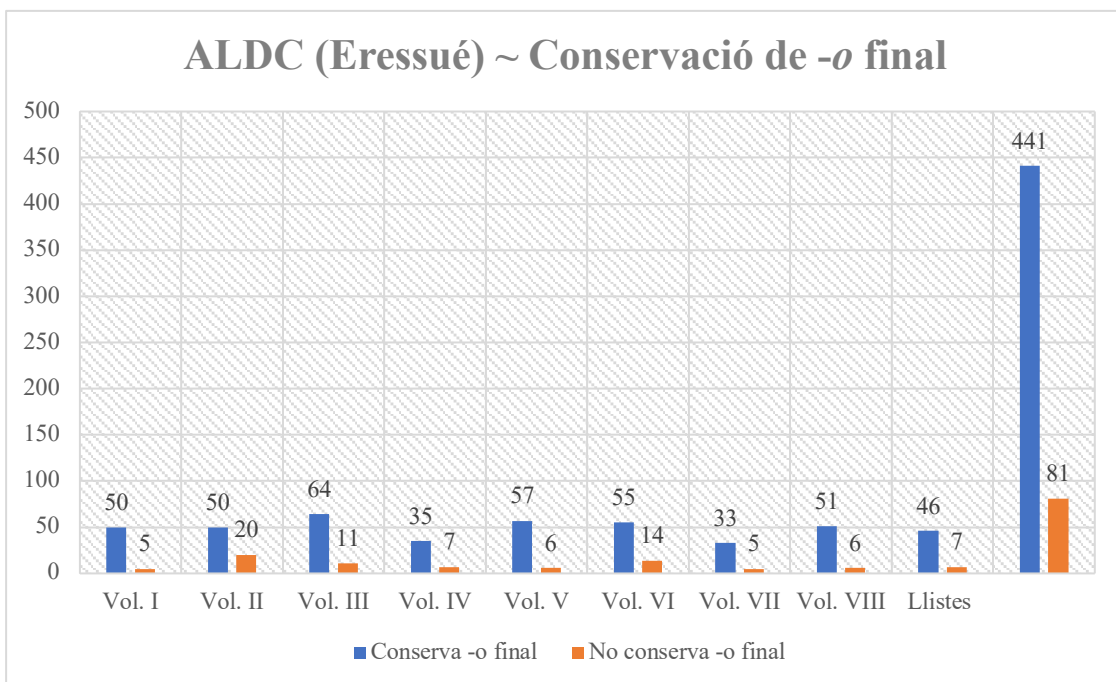
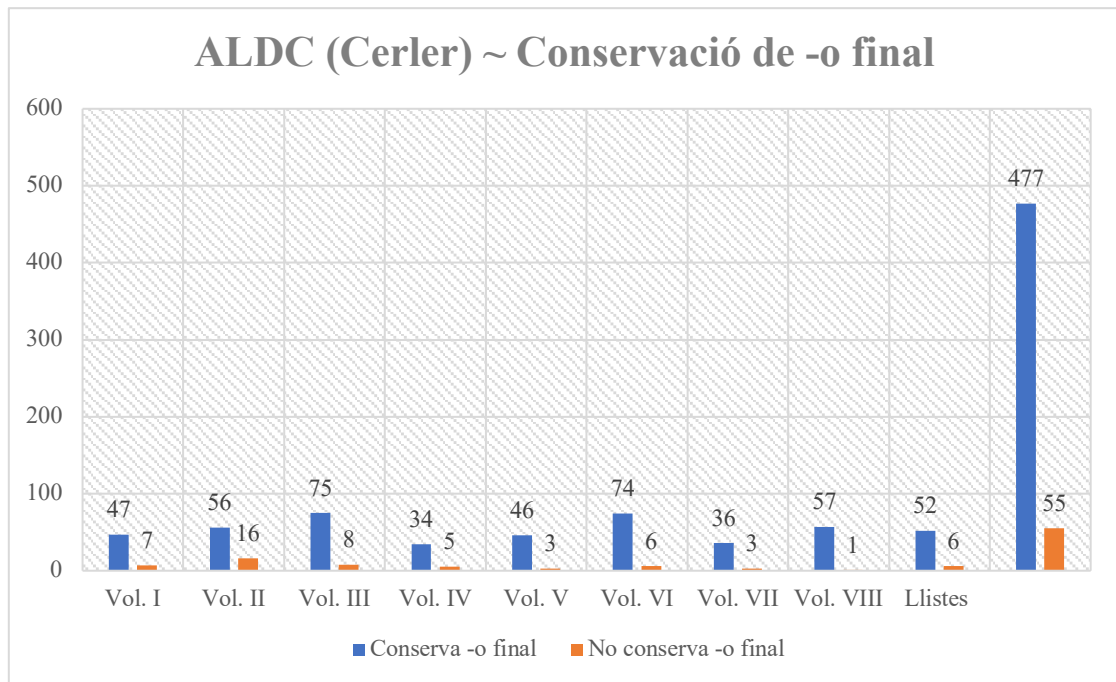
3.4.1.2. *ALG*

3.4.1.3. *ALEANR*

3.4.1.5. *ALDC*

3.4.2. *Conclusions*

Havent poutat l'enfilall de mots que ens han proporcionat els quatre atles, i considerada la conservació de la -o com una característica que agermana el benasquès amb el contínuum

dialectal aragonès, no tenim cap dubte en adscriure aquesta geovariant dins del bloc oriental.

3.5. Diftongació o no diftongació de Ě i Ů llatines

L'escola menendezpidaliana consideraria, en efecte, que el desllorigador del problema de filiació lingüística del benasquès queda ben resolt amb l'anàlisi exclusiva d'aquest geotipus. Ara bé, la nostra col·lecció de dades posa de manifest una tendència ja observada: la diftongació «no presenta una solució uniforme i regular» (Rafel, 1980: 610). Vegem-ho exemplificat a la següent taula:

Atles		Diftongació de Ě	No diftongació de Ě	Diftongació de Ů	No diftongació de Ů
ALC		un dibiello ^{75/76} < GLOBĚLLU	cén < CĚNTUM	un güello < ŮCŮLUS	bóu < BŮVEM
ALG		yégua ⁷⁷ < ĚQUA	llébre < LĚPUS, -ŮRIS	fuélla < FŮLĚA	òu < ŮVUM
ALEANR		vidiello ⁷⁸ < VĚLLUS	péll < PĚLLIS	puén < PONS, PŮNTIS	fóc < FŮCUS
ALDC	87 ⁷⁹	bj'ernes < DIES VĚNĚRIS	p'ędra < PĚTRA	wejt < ŮCTO	ġins'ol < LINTĚŮLUM
	94 ⁸⁰	kađj'era < CATHĚDRA	iβ'ert < HĚBĚRNUM	sw'eko < SŮCCUS	'orđi < HŮRDEU

No obstant això, entre els materials buidats dels atlas la diftongació de les dues vocals llatines en posició tònica és majoritària; així n'han donat fe l'escrutini:

⁷⁵ cat. *cabdell* / ar. *dobiello* / cast. *ovillo*.

⁷⁶ La diftongació de la Ě en posició inicial absoluta «origina un sonido mediopalatal sonoro similar al gascón» (Saura, 2003: 49).

⁷⁷ cf. nota 76.

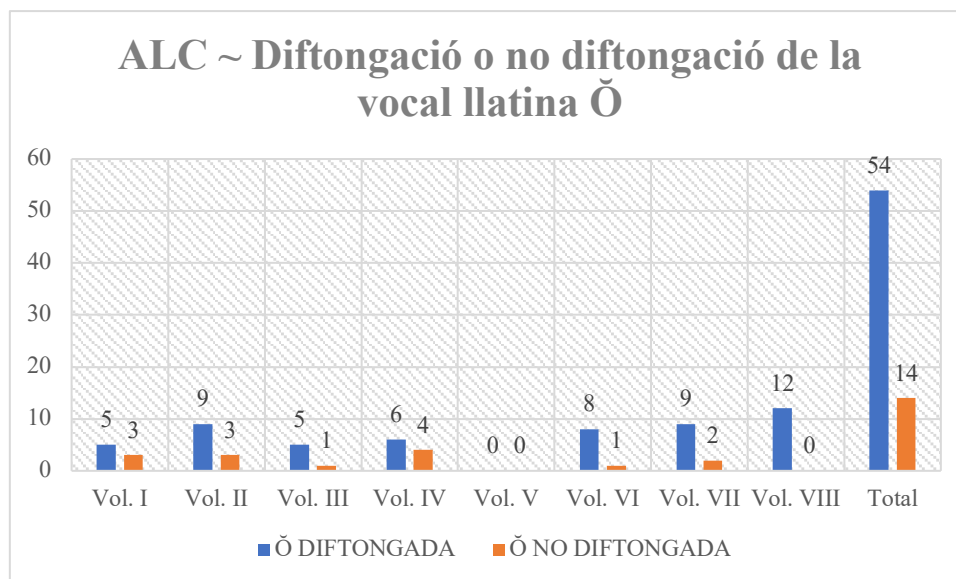
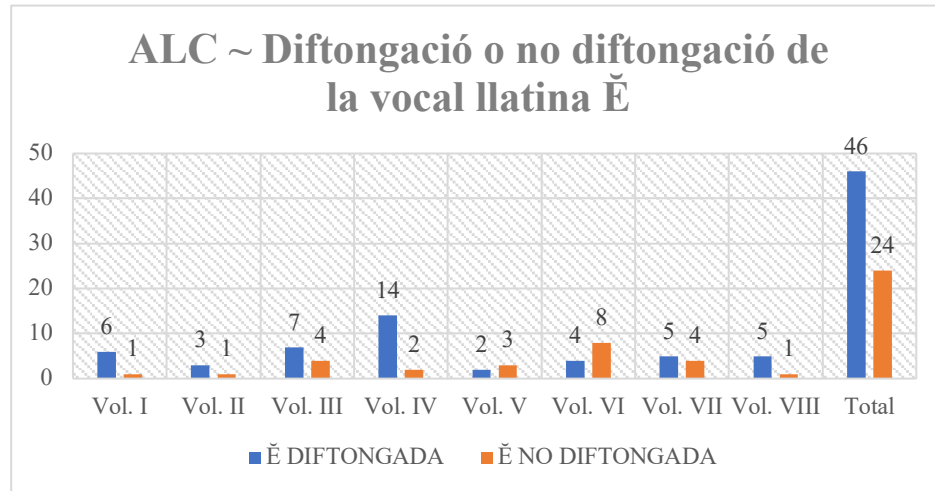
⁷⁸ La diftongació del sufix llatí -ĚLLU és molt característica del benasquès, com també ho és de l'aragonès (Saura, 2003: 50-51).

⁷⁹ Punt d'enquesta corresponent a la localitat de Cerler.

⁸⁰ Punt d'enquesta corresponent a la localitat d'Eressué.

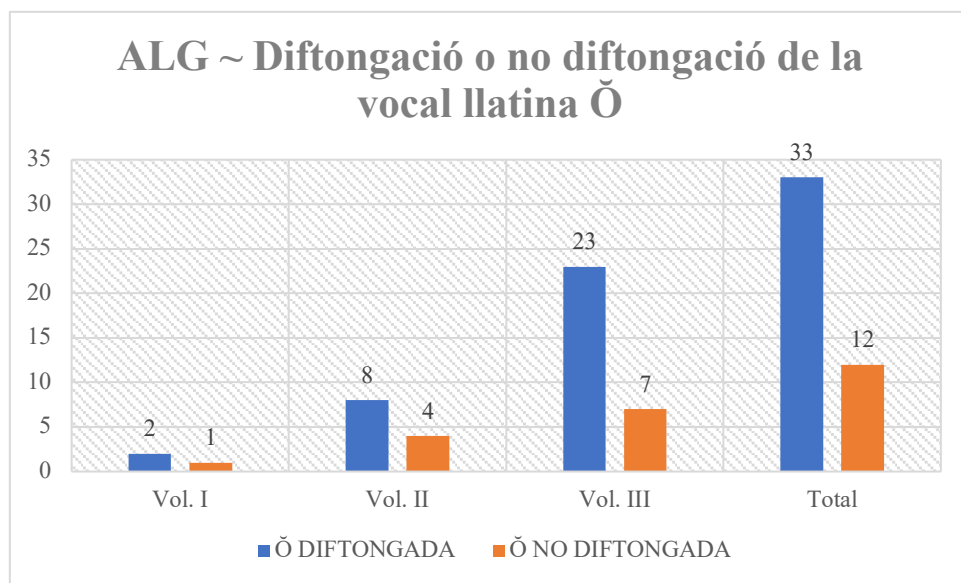
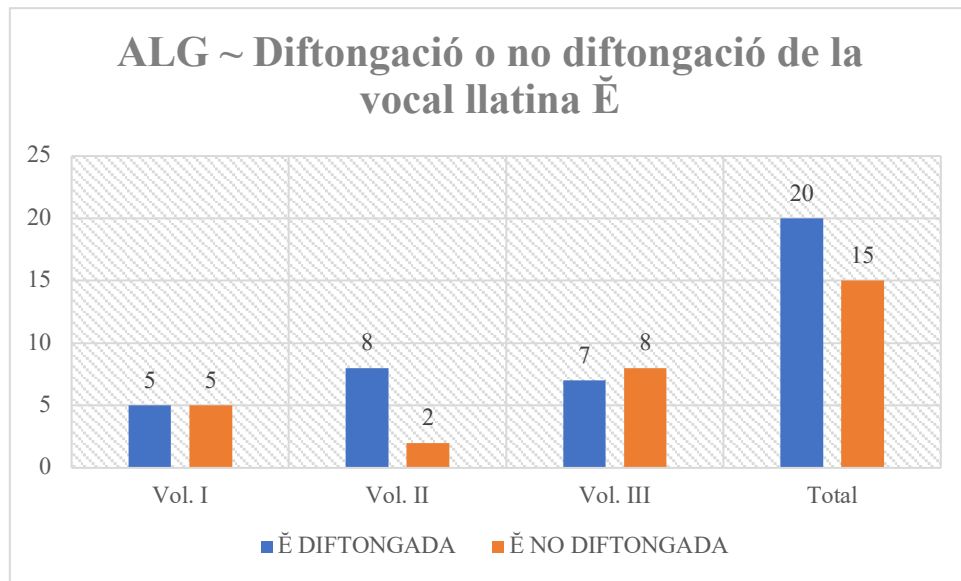
3.5.1. Resultats de l'escrutini

3.5.1.1. ALC

A un 66% dels mots hi ha diftongació de la Ĕ, enfront d'un 34%, que no diftonguen. Aquesta mateixa dinàmica es repeteix en el cas de la Ō, amb un percentatge més elevat, fins a un 79%, el corresponent a les formes amb *ue*, i un 21% a les formes no diftongades.

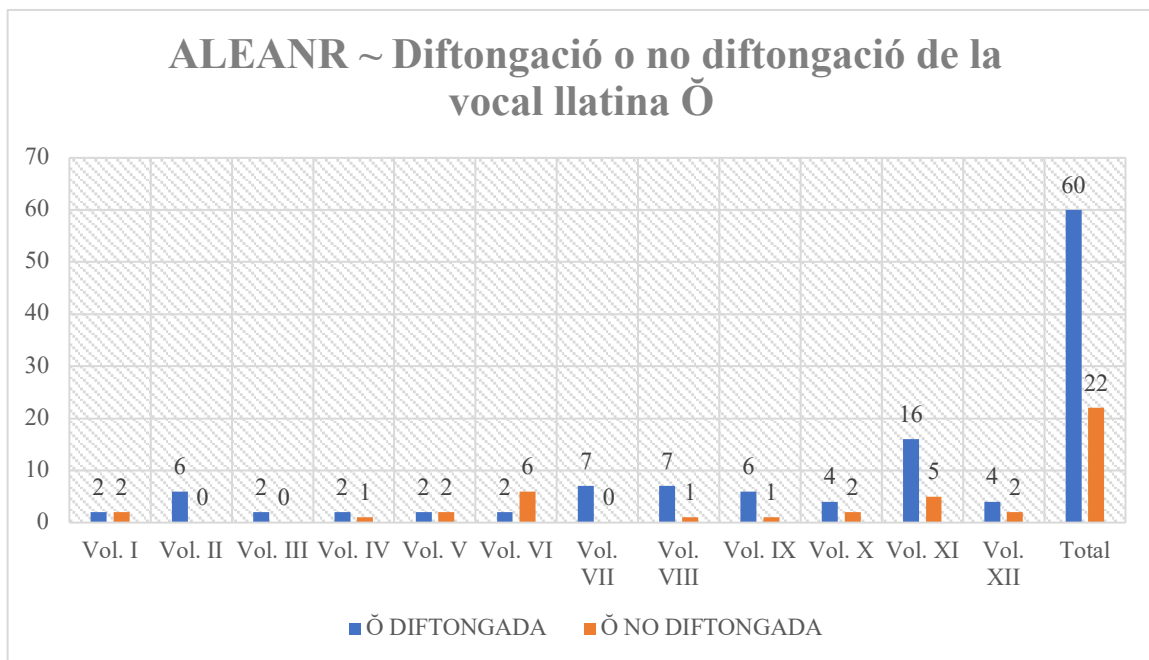
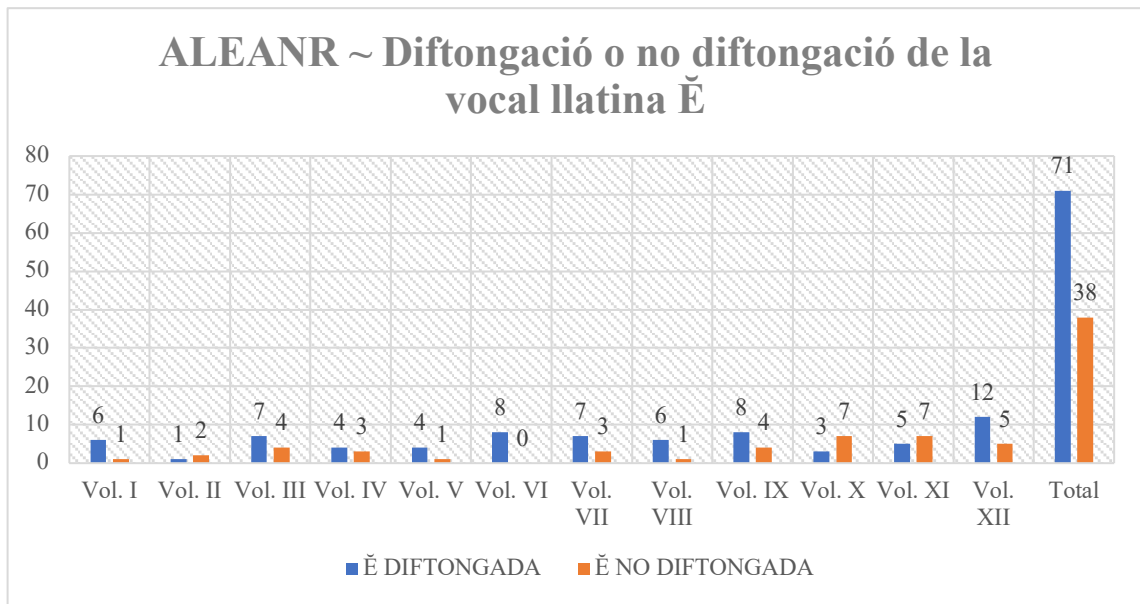
3.5.1.2. ALG

Curiosament, aquest és l'únic cas on trobem uns resultats més ajustats pel que fa a la diftongació o no diftongació de la Ē. Un 57% diftonga i a tocar, amb un 43%, les veus sense diftongar. Paral·lelament, hi apreciem trenta-tres vocables, un 73%, que diftonguen la Ō, enfront d'un 27% de formes no diftongades.

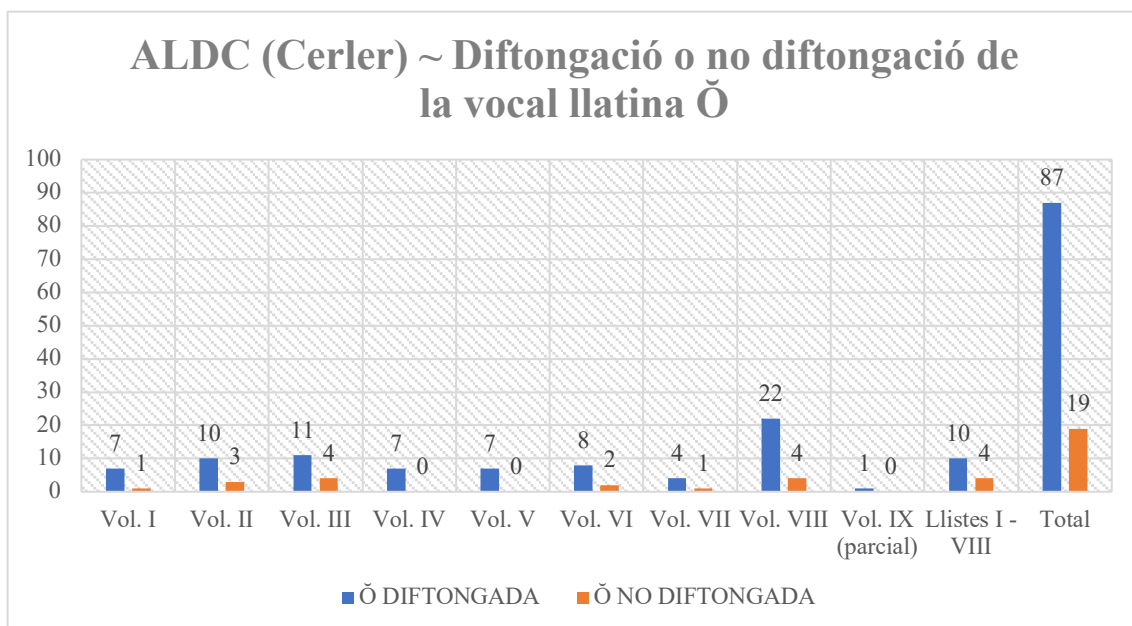
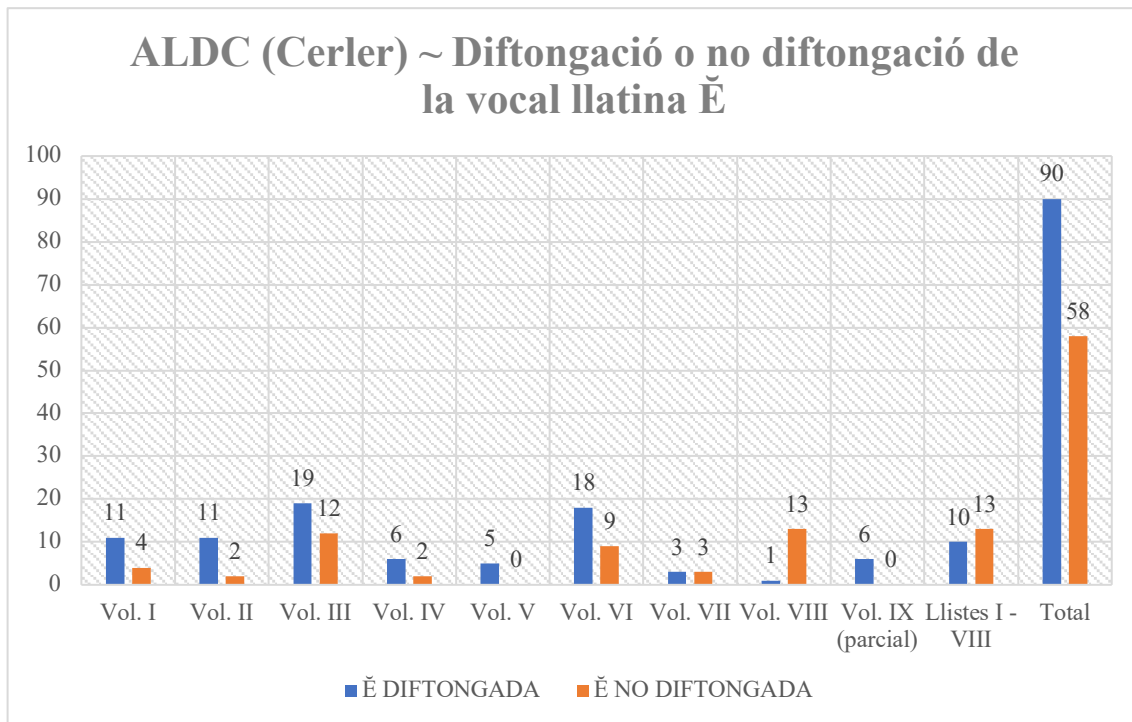

3.5.1.3. *ALEANR*

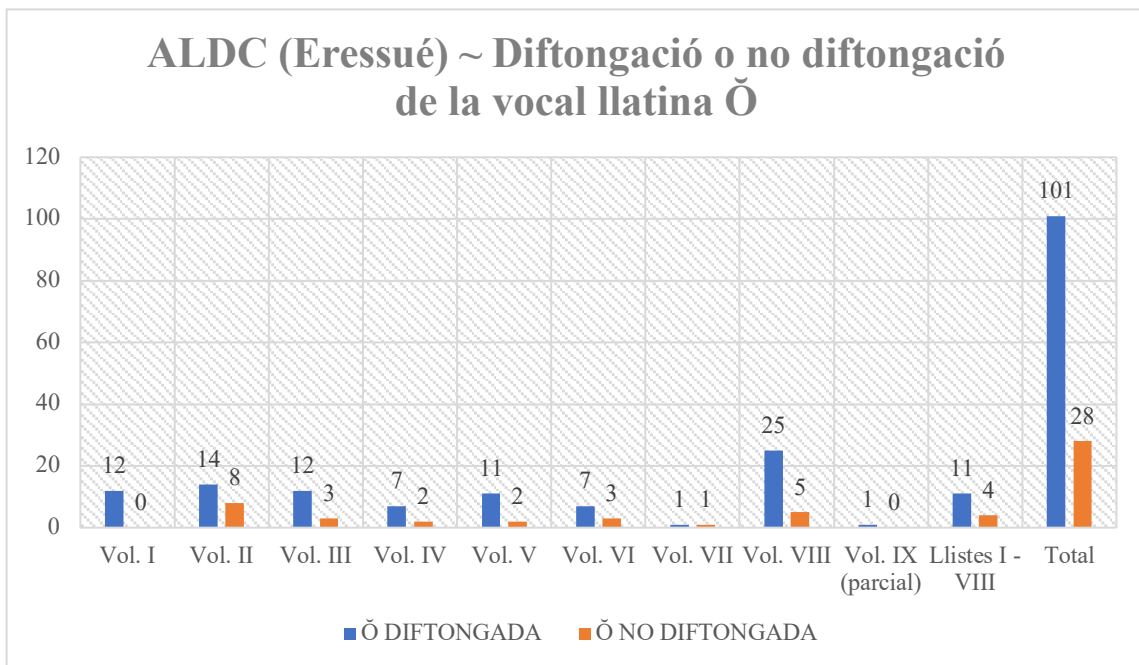
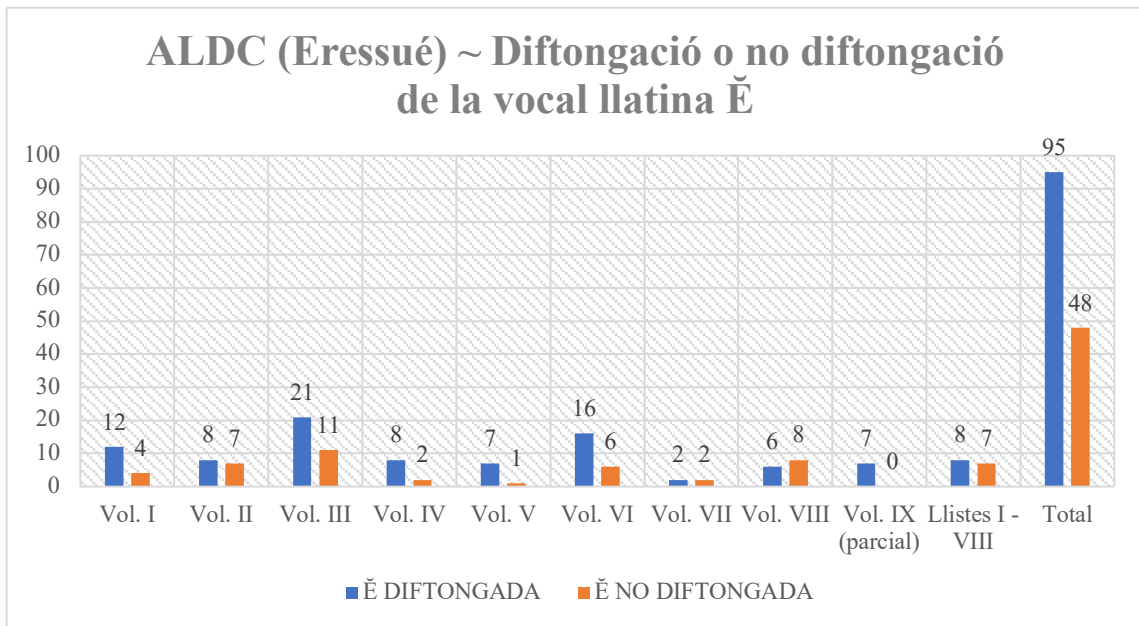

El còmput total de les formes aplegades queda distribuït de la següent manera: d'una banda, un 65% dels casos diftonga la Ē, enfront del 35%, que no diftonguen; de l'altra, un 73% dels casos diftonga la Ō, enfront d'un 27% de formes sense diftongar.

3.5.1.4. ALDC

A Cerler hem detectat que un 61% dels casos diftonga la Ē enfront del 39%, que no ho fa. Altrament, els mots afectats per la diftongació de la Ō arriben fins al 82% del total.

En darrer lloc, a Eressué la diftongació de la Ĕ s'ha detectat en noranta-cinc mots, que representen el 66%, enfront del 34% de les formes no diftongades. Quant a la diftongació de la Ō, un 78% dels casos diftonga la Ō, enfront d'un 22% de formes sense diftongar.

3.5.2. Conclusions

Un cop vistes les dades, hem de considerar que la naturalesa d'aquest fenomen i la seva adscripció a un dels dos blocs no pot quedar ben resolta si es basa únicament en una

anàlisi quantitativa. No hi ha cap dubte que disseccionar tots i cadascun dels mots seria la solució més encertada del nostre estudi, mal que seguiria sense solucionar l'espínós debat filiatu i ens allunyaria dels objectius traçats a l'inici.⁸¹ Sigui com sigui, del que no hi ha cap dubte és que les formes diftongades són quantitativament superiors a les no diftongades i aquest es «uno de los puntos en que mejor se expresa el carácter aragonés del benasqués» (Saura, 2003: 48) i, per tant, de la seva occidentalitat.

---

⁸¹ Per a un estudi més exhaustiu d'aquest geotipus, si bé amb un corpus més reduït, cf. Saura (2003: 48-59).

4. CONSIDERACIONS FINALS

A punt d'escriure els darrers mots de la investigació, a la llum dels resultats obtinguts arribem a les següents conclusions:

- L'*ALC*, l'*ALG*, l'*ALEANR*, i l'*ALDC* traslladen a la perfecció el caràcter fronterer del benasquès. A tots quatre atles hi hem sabut identificar i classificar un bon nombre de veus amb els cinc geotipus constitutius de l'estudi de Rafel (1980).
- L'inventari ha permès sistematitzar les cinc geovariants per atles i volum de procedència; les taules resultants creiem que podran ser tingudes en compte de cara a futures investigacions.
- L'anàlisi horiomètrica de l'*ALC*, l'*ALG*, l'*ALEANR* i l'*ALDC* ha demostrat que no podem caracteritzar la frontera lingüística dels quatre atles, però sí adscriure les geovariants a un dels tres blocs. En aquest sentit, s'hauria d'ampliar el ventall de geotipus per poder descriure satisfactòriament la frontera.
- Amb l'ús de les etiquetes oriental i occidental hem pogut evitar l'espinos debat filiatu del benasquès.
- Les futures línies d'investigació hauran d'anar encaminades a realitzar un atles horiomètric de la Vall de Benasc; només amb aquest mètode es podrà arribar a conclusions precises. Fem nostres, doncs, les observacions de l'equip de l'*ETLEN*: «el métodu utilizáu nel ETLEN ye perfectamente aplicable a otras zonas de transición asemeyaes, como podríen ser por exemplu la del aragonés y catalán nel leste de la provincia de Huesca, la del occitanu y el francés nel *Creissant*, o la del castellanu y el gallegoportugués nel norte del Uruguái» (*ETLEN*, 2017: 22).

Referències bibliogràfiques

- ALC* = Griera, A (1962-1969). *Atlas lingüístic de Catalunya* (2a ed.) (Vol. 1-8).
Barcelona: La Polígrafa.
- ALDC* = Veny, J., i Pons, L. (2001-2019). *Atles lingüístic del domini català* (Vol. 1-9).
Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- ALEANR* = Alvar, M., amb la col. de Llorente, A., Buesa, T., Alvar, E. (1979-1983). *Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y Rioja* (Vol. 1-12). Madrid: La Muralla.
- ALG* = Séguy, J., amb la col. de Allières, J., Bernès, A., Bouzet, J., Companys, M.,
Fournié, M., Lalanne, Th. (1954). *Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne* (Vol. 1-6). Paris: Centre National de la Recherche Scientifique.
- Alvar, M. (1963-1964). Proyecto de un atlas lingüístico y etnográfico de Aragón. *Archivo de Filología Aragonesa*. 14-15, 7-82.
- Badia, A. M. (1994). *Gramàtica històrica catalana* (3a ed.). València: Tres i quatre.
- Colomina, C. (1999). *Dialectologia catalana: introducció i guia bibliogràfica*. Alacant:
Universitat d'Alacant. Secretariat de Publicacions i Departament de Filologia
Catalana.
- Conte, A., Cortés, Ch., Martínez, A., Nagore, F., i Vázquez, Ch. (1977). *El aragonés: identidad y problemática de una lengua*. Zaragoza: Librería General.
- Corominas, J. (1987). *Breve diccionario etimológico de la lengua castellana* (3a ed.).
Madrid. Editorial Gredos.
- DB* = Ballarín, A. (1978). *Diccionario del benasqués* (2a ed. aumentada y corregida).
Zaragoza: La Editorial. <<http://diccionariobenasques.com>>.

DCVB = Alcover, A. M., i Moll, F. de B. (1930-1962). *Diccionari català-valencià-balear* (Vol. 1-10). Palma de Mallorca: Editorial Moll. <<http://dcvb.iecat.net/>>.

De Andrés, R. (2013). *Gramática comparada de las lenguas ibéricas*. Gijón: Ediciones Trea.

ETLEN = d'Andrés, R. (dir.), Álvarez-Balbuena, F., Suárez, X. M., i Rodríguez, M. (2017). *Estudiu de la transició llingüística na zona Eo-Navia, Asturias. ETLEN. Atles llingüísticu. Dialectográficu - Horiométricu – Dialectométricu*. Uviéu: Trabe.

Fernando Álvarez-Balbuena, F., de Andrés, R., Díaz, Suárez, X. M., Cueto, M. (2011). La “horiometría” o dialectometría de frontera, en *Actas del IX Congreso Internacional de Lingüística General*, (p. 107-134). Universidad de Valladolid.

García, P. (2007). Las disciplinas tradicionales (II): dialectología y geolingüística. Dins *Manual de lingüística románica* (p. 299-350). Barcelona: Ariel.

Gargallo, J. E. (1990). Aspectos metodológicos en la elaboración del A.L.D.C. (Atlas lingüístico del domini català): valoración y cotejo con otros atlas previos. *Revista de filología románica*, 7, 175-190.

---, J. E. (1995). De fronteras lingüísticas peninsulares: paralelismos, afinidades, peculiaridades. *Lletres Asturianas*, 57, 23-40.

Griera, A. (1963). *Memòries*. Sant Cugat del Vallès: Institut Internacional de Cultura Romànica.

Latas, O. (2013). Los inicios de la dialectología aragonesa: la relación epistolar entre Joaquín Costa y Jean-Joseph Saroïhandy. *Anales de la Fundación Joaquín Costa*, 27, 265-280.

Martín, M. A., i Fort, M. R. (1999). La frontera catalano-aragonesa. Dins *Manual de dialectología hispánica: el español de España* (p. 293-304). Barcelona: Ariel.

- Nagore, F. (2013). *Lingüística diatòpica de l'Alto Aragón. Cómo ye l'aragonés de cada puesto: características, bibliografía, textos, mapas*. Uesca : Publicacions d'o Consello d'a Fabla Aragonesa.
- Rafel, J. (1980). Sobre el benasquès. En J. Bruguera i J. Massot (Ed.), *Actes del Cinquè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (Andorra, 1979)*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- Saura, J. A. (2003). *Elementos de fonética y morfosintaxis benasquesas*. Zaragoza: Institución Fernando el Católico / Gara d'Edicions.
- Veny, J. (1978). *Estudis de geolingüística catalana*. Barcelona: Edicions 62.
- , J. (1982). *Els parlars catalans* (3a ed.). Palma de Mallorca: Editorial Moll.
- Veny, J., i Massanell, M. (2015). *Dialectologia catalana: aproximació pràctica als parlars catalans*. Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona.

ANNEX I

Classificació dels materials recollits segons la proposta de Rafel (1980: 604-606)

Casos		Manteniment de la -o en les formes de singular i plural
-o precedida de les consonants fricatives	[f]	-
	[s]	-
	[ʃ]	[ˈiʃo] - [ˈiʃos] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1903, p.e. 87) [iʃˈarso] - [iʃˈarsos] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1625, p.e. 94)
-o precedida de la consonant [r]		-
-o precedida de la semiconsonant / consonant [j]		-
-o precedida dels grups consonàntics	br	-
	dr	-
	rd	-
	rg	-
	st	[ˈisto] - [ˈistos] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1903, p.e. 87) [ist ˈome] ⁸² - [istos ˈomes] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1905 i 1907 respectivament, p.e. 87) [ˌisto ʎiβre] - [ˌistos l'iβros] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1906 i 1908 respectivament, p.e. 87)
	str	-

Casos		Manteniment de la -o en singular, però apocopada en el plural
-o precedida d'una consonant que no sigui cap de les esmentades en la taula anterior	[ʎ]	[kar'iʎo] - [kar'iʎs] (cf. ALDC, vol. I, m. 36, p.e. 87) [martw'eʎo] - [martw'eʎs] (cf. ALDC, vol. V, m. 1092, p.e. 87) [beðj'eʎo] - [beðj'eʎs] (cf. ALDC, vol. VI, m. 1285, p.e. 87) [bat'aʎo] - [bat'aʎs] (cf. ALDC, llistes vol. III, L 32, p.e. 87) [w'eʎo] - [weʎs] (cf. ALDC, llistes vol. VI, C 6, p.e. 87) [kar'iʎo] - [kar'iʎs] (cf. ALDC, vol. I, m. 36, p.e. 94) [espant'aʎo] - [espant'aʎs] (cf. ALDC, vol. IV, m. 790, p.e. 94) [kask'oʎo] - [kask'oʎs] (cf. ALDC, vol. V, m. 1241, p.e. 94) [sep'iʎo] - [sep'iʎs] (cf. ALDC, vol. VI, m. 1366, p.e. 94) [pj'oʎo] - [pjoʎs] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1539, p.e. 94)
	[l] ⁸³	[paɲw'elo] - [paɲw'els] (cf. ALDC, vol. I, m. 125, p.e. 94) [aβw'elo] - [aβw'els] (cf. ALDC, vol. III, m. 521, p.e. 94)

⁸² El·lisió de la vocal àtona [o].

⁸³ Excepció a la proposta: [rey'alo] - [rey'alos] (cf. ALDC, vol. III, m. 468).

	[n]	[gr'ano] - [grans] (cf. ALDC, vol. I i V m. 161 i 1119, p.e. 87)
		[soβr'ino] - [soβr'ins] (cf. ALDC, vol. III, m. 512, p.e. 87)
		[marð'ano] - [marð'ans] (cf. ALDC, vol. VI, m. 1332, p.e. 87)
		[reð'ono] - [reð'ons] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1795, p.e. 87)
		[tʃerm'ano] - [tʃerm'ans] (cf. ALDC, vol. III, m. 508, p.e. 87)
		[bes'ino] - [bes'ins] (cf. ALDC, vol. III, m. 695, p.e. 94)
		[gr'ano] - [grans] (cf. ALDC, vol. III, m. 1119 i llistes vol. V L 66, p.e. 94)
	[p]	[marð'ano] - [marð'ans] (cf. ALDC, vol. VI, m. 1332, p.e. 94)
		[taβ'ano] - [taβ'ans] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1532, p.e. 94)
		[t'ano] - [tans] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1668, p.e. 94)
		[trw'eno] - [trwens] (cf. ALDC, llistes vol. III, L 57, p.e. 94)
		[s'apo] - [saps] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1611, p.e. 94)
		[r'ato] - [rats] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1618, p.e. 94)
		[mosk'ito] - [mosk'its] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1531, p.e. 94)
	[k] ⁸⁴	[k'urto] - [kurts] (cf. ALDC, llistes vol. III, L 37, p.e. 94)
		[sw'eko] - [sweks] (cf. ALDC, vol. II, m. 208, p.e. 87)
		[sw'eko] - [sweks] (cf. ALDC, vol. II, m. 208, p.e. 94)
		N.B. «si es tracta d'una consonant obstruent mat laxa, és a dir, [β, ð, ɣ], passa a tenir el comportament fonètic de les consonants obstruents mats en final de mot» (Rafel, 1980: 605).
		[β]
		[d'iðo] - [dits] (cf. ALDC, vol. I, m. 105)
		[kan'uðo] - [kan'uts] (cf. ALDC, vol. II, m. 426, p.e. 94)
	[ð] ⁸⁵	[kraβ'iðo] - [kraβ'its] (cf. ALDC, vol. VI, m. 1350, p.e. 94)
		[pesk'aw] - [pesk'ats] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1882, p.e. 94)

⁸⁴ Excepció a la proposta: [k'oko] - [k'okos] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1891 i 1892, p.e. 87); [k'aðo] - [k'aðos] (cf. vol. VI, m. 1472, p.e. 94); [k'oko] - [k'okos] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1891 i 1892, p.e. 94).

⁸⁵ Excepció a la proposta: [g'orðo] - [g'orðos] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1793, p.e. 87).

	[ɣ] ⁸⁶	[λombr'iɣo] - [λombr'iks] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1562, p.e. 87) [bor'eɣo] - [bor'eks] (cf. ALDC, vol. VI, m. 1323, p.e. 94) [λombr'iɣo] - [λombr'iks] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1562, p.e. 94) [morisj'eɣo] - [morisj'eks] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1620, p.e. 94)
	N.B. «si es tracta del sufic [éro], en la forma de plural desapareix, a més, el so [r]» (Rafel, 1980: 606).	
	['ero] ⁸⁷	[kandel'ero] - [kandel'es] (cf. ALDC, vol. II, m. 338, p.e. 87) [solt'ero] - [solt'es] (cf. ALDC, vol. III, m. 454, p.e. 87) [kasament'ero] - [kasament'es] (cf. ALDC, vol. III, m. 458, p.e. 87) [karβon'ero] - [karβon'es] (cf. ALDC, vol. V, m. 1058, p.e. 94) [brisp'ero] - [brisp'es] (cf. ALDC, vol. VI, m. 1519, p.e. 94) [karpint'ero] - [karpint'es] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1660, p.e. 94)
	N.B. «en certs mots acabats en [úro], la -o pot mantenir-se en la forma plural ([úro] - [úros]), o bé desaparèixer; però, en aquest darrer cas, es produeix una obstruentització del so [r]: [r] → [t]» (Rafel, 1980: 606)	
	['uro]	[ð'uro] - [d'uros] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1885, p.e. 87) [ð'uro] - [d'urɯs] / [duts] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1885, p.e. 94)
-o precedida de sonant + obstruent, pot aparèixer o no en la forma de plural	[ŋk]	[b'aŋko] - [b'aŋkos] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1884, p.e. 87) [b'aŋko] - [baŋs] (cf. vol. II, m. 295, p.e. 94) [b'aŋko] - [b'aŋkos] (cf. vol. VIII, m. 1884, p.e. 94)
	[rt]	-
	[lt]	-

Altres

[el m'izmo] - [ez m'izmos] (cf. vol. VIII, m. 1813 i 1815, p.e. 87)

[gr'umo] - [grums] (cf. vol. V, m. 1135, p.e. 94)

[el m'izmo] - [ez m'izmos] (cf. vol. VIII, m. 1913 i 1915, p.e. 94)

⁸⁶ Excepció a la proposta: [λ'arɣo] - [λ'arɣos] (cf. ALDC, llistes vol. III, L 36, p.e. 94).

⁸⁷ Excepció a la proposta: [albard'ero] - [albard'eros] (cf. ALDC, vol. VII, m. 1635, p.e. 87); [tonel'ero] - [tonel'e] (cf. vol. VII, m. 1640, p.e. 94); [som'erɯ] - [som'es] (cf. ALDC, vol. VI, m. 1377, p.e. 94); [fj'ero] - [fj'eros] (cf. ALDC, vol. VIII, m. 1895 i 1896, p.e. 94).

ANNEX II

Alternança vocàlica *a/e* en les variacions morfològiques de nombre de les formes nominals

Atles Lingüístic del Domini Català

Volum	Punt d'enquesta 87	Punt d'enquesta 94
Vol. I	1. ar'uy es 2. p'ek es 3. s'ελ es 4. tr'ene s 5. se m ,an destrɔŋk ,aw lez nar'ises 6. esp'ajλ es 7. tʃ'unt es 8. sosey'et es 9. les 'u nes 10. pap'ere s 11. mul'et es 12. tj,ene les pj,erne s tors'eðes	a. ar'uy as b. p'ek as c. s'ελ as d. tr'en as e. se m ,an estrɔŋk ,aw laz nar'ises f. esp'ajλ as g. tʃ'unt as h. sosey'et as i. las 'u nas j. pap'era s k. mul'et as l. b ,a ɛn las pj,erna s tw'ertas

Vol. II	1. m'eðj es 2. λιγαδ' eres 3. alɣw' ases 4. alɣw' ases 5. kuβrik' ames 6. estan' ases 7. fe lez ð'ew 8. monðoŋg' iʎes 9. estis' eres	a. m'eðj as b. λιγαδ' eras c. alɣw' asas d. alɣw' asas e. k, uβrek' amas f. esten' asas / estan' asas g. lez ð'ew h. monðoŋg' iʎas i. estis' eras
Vol. III	1. matr' akes 2. d, ia ðe 'alm es 3. br' uxes 4. k' iʎes 5. a koʎ' etes 6. eŋ karkəŋ' etes 7. b' ojres 8. pasað' eres	a. matr' akas b. d, ia ðe las 'alm as c. br' ujfas / br' uxas d. k' iʎas e. a koʎ' etas f. eŋ karkəŋ' etas g. b' ojras h. pasad' eras
Vol. IV	1. kan'awl es 2. tawl' etes 3. 'art es 4. espw' ertes	a. kan'awl as b. tawl' etas c. 'art as d. espw' ertas
Vol. V	1. kar, aso ðe 'uɣ es 2. s' eβes 3. b' enes 4. aβeʎ' otes 5. nw' eses 6. eŋʎat, a les aʎ' uβj es	a. kar, aso ðe 'uɣ as b. s' eβas c. b' enas d. beʎ' otas e. nw' eses f. eŋʎat, a las aʎ' uβj as

Vol. VI	1. λ' e β es 2. gw'e λ es 3. salin'eres 4. p'op es 5. p'at es 6. kayar'u λ es	a. λ' e β as b. w'e λ as c. salin'era s d. p'op as e. p'at as f. kayar'u λ as
Vol. VII	1. λ' end res	a. λ' end res
Vol. VIII	1. lez w'ejt 2. lez w'ejt i kw'arto 3. lez w'ejt i m'itfa 4. lez w'ejt i tres kw'artos / lez n,ow menos kw'arto 5. bw,en as t'arðes 6. p'ins es 7. λ' ok es 8. f'ey es 9. les 'alt es 10. 'e λ es 11. dos'ent es	a. las 'otfo b. laz w'ejt i kw'arto c. laz w'ejt i m'itfa d. laz n,ow menos kw'arto e. b,wen as t'ardis f. p'ins as g. λ' ok as h. fj'era s i. las 'alt as j. 'e λ as k. dos'ent as

Vol. IX (parcial)	1. k'ante 2. kant'em 3. kant'ets 4. kant'aβes 5. kant'aβets 6. λitʃ'iβes 7. λitʃ'iβes 8. an'es 9. ben'eβes 10. ben'eβe	a. k'anta b. kant'am c. kant'ats d. kant'aβas e. kant'aβats f. λetʃ'iβas g. λetʃ'iβats h. an'ats i. ben'eβas j. ben'eβa
Llistes I - VIII	1. estrewðes 2. kamp'anes 3. k'arðes 4. or'eles 5. 'almas 6. les	a. tr'ewðas b. kamp'anas c. k'arðes d. or'ełas e. 'almas f. las

Palatalització dels grups consonàntics inicials i interiors PL, KL, BL, GL i FL

<i>Atlas lingüístic de Catalunya</i>						
Volum	Punt d'enquesta	PL	KL	BL	FL	GL
Vol. I		1. am p llària 2. á m pllo 3. p llegá 4. re p llegá	1. a cl locáu - a cl locáda			1. un ll áda
Vol. II			1. mes cl lá 2. mes cl lá	1. bl lánco 2. bl làu		
Vol. III		1. p llegá	1. cé cl les 2. cl láro 3. cl lára 4. cl làu 5. cl lavá 6. cl lautáire			
Vol. IV			1. á cl la 2. á cl la		1. fl láo	

Vol. V			1. cl òt		1. fl ámes 2. fl orónco 3. fl úixa	
Vol. VI			1. cl ucá el güéllo	1. bl àu		
Vol. VII		1. pl áto 2. pl umàus 3. pl úmes 4. pl óлло	1. cé cl la			
Vol. VIII		1. pl ánta	1. cl lavillón		1. fl ló de saúco	

Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne

Volum	Punt d'enquesta	Palatalització de la consonant / llatina				
		PL	KL	BL	FL	GL
Vol. I	E4		1. as cl là el tisó (m.) 2. re cl là m		1. fl ò	
Vol. II	E4		1. sé cl lia (f) 2. me cl là u 3. an cl lúm	1. bl là u		1. un cl là da
Vol. III	E4	1. pl lorà 2. pl legà 3. pl ló ure 4. pl lé no 5. pl lé na	1. cl lavà 2. cl lau		1. fl lames (p.) 2. fl lamá da	1. il lésia

Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y la Rioja

Volum	Punt d'enquesta	Palatalització de la consonant / llatina				
		PL	KL	BL	FL	GL
Vol. I	HU 201	1. ap ll aná	1. sé cl la 2. sec cl léta			1. un ny lláda
Vol. II	HU 201		1. cl lavilla 2. cé scl le 3. cé cl la	1. re bl laníu	1. fl lóco	1. cansí ny llo
Vol. III	HU 201	1. p llantá	1. as cl láo 2. á scl la 3. á scl la			
Vol. IV	HU 201	1. p llúma	1. cl lúc 2. más cl lo	1. bl lecáda		
Vol. V	HU 201	1. p lláns 2. p lléta	1. cis cl lón			
Vol. VI	HU 201	1. re p lláno 2. p llánycha	1. tancá dan cl lau 2. cl láu			

Vol. VII	HU 201	1. pl lát 2. pl lánta ‘l pèu			1. um fl lá	
Vol. VIII	HU 201	1. péus pl láns				
Vol. IX	HU 201	1. escóbre á mp llo 2. pl léna	1. an cl úm			
Vol. X	HU 201	1. pl lóure 2. pl lóure menúdo 3. pédra pl lána	1. a cl ará			
Vol. XI	HU 201	1. a pl lenà 2. pl léta 3. a pl laná	1. cl láu 2. cl lím (m.)	1. em bl lanquí		1. ill ésia
Vol. XII	HU 201					

Atles Lingüístic del Domini Català

Volum	Punt d'enquesta	Palatalització de la consonant / llatina				
		PL	KL	BL	FL	GL
Vol. I	87	1. p ^l or'a 2. p ^l or'a 3. p ^l ,anta el p'ew	1. f _i e la k ^l uk'eta 2. k ^l aβi ^l 'ero		1. um ^l f ^l 'aw	
	94	a. p ^l or'a b. p ^l or'a c. p ^l ,anta ðel p'ew	a. k ^l uk, a l w'e ^l o b. m'usk ^l os c. ðeβant, a z m'usk ^l os d. k ^l aβi ^l 'ero		a. um ^l f ^l 'aw	
Vol. II	87	1. p ^l at 2. p ^l at'et 3. p ^l ant ^l ʃ'a 4. p ^l ey'a	1. ak ^l ar'i	1. b ^l aŋk ^l e'a 2. ay, u ^l a ðe γran, ed b ^l 'aŋko	1. f ^l 'ama	
	94	a. dop ^l , a ʎ ʎins'ol b. p ^l ats c. p ^l at f'ondo d. p ^l 'ano e. frey, a s p ^l 'ats f. esk, orep ^l 'ats g. p ^l ant ^l ʃ'a h. p ^l ey'a	a. 'ask ^l a → [ask ^l 'a] v. b. k ^l aw c. ak ^l ar'i	a. emb ^l aŋkj'a	a. f ^l 'ama	

Vol. III	87	1. ʎ,una pʎ'ena / pʎ,eno ðe la ʎ'una 2. pʎ'owre 3. pʎ,ow men'uðo 4. p'opʎe 5. pʎ'asa 6. pʎ'ano		1. nuβʎ'aw 2. temβʎ'a	1. p,askwa fʎor'iða	
	94	a. pʎ'eno b. pʎ'owre c. pʎ,owre m,ol su'aβe d. pʎas'eta e. pʎ'ano f. pʎom	a. kʎ'aro b. akʎar'ise	a. nuβʎ'aw b. βʎ'ana	a. p,askwa fʎor'iða	
Vol. IV	87	1. pʎant'a	1. s'ekʎa 2. sekʎ'on	1. βʎaw		
	94	a. pʎant'a b. rapʎey'a	a. kʎaβ'iʎas b. s'ekʎa c. sekʎ'on d. r'askʎo	a. βʎaw		a. s'ingʎa b. upʎ'aða
Vol. V	87	1. k,arðo pʎ'ano	1. s'esʎes	1. βʎaw 2. βʎ'eðes	1. fʎor'iw 2. fʎ'awta 3. fʎo 4. fʎor'ife	
	94	a. pʎant'ajna	a. s'esʎes	a. βʎ'eða	a. fʎor'iw b. fʎ,ð ðes k'arðos	
Vol. VI	87	1. pʎ'eta 2. an,em ta la t,era pʎ'ana 3. pʎ'uma 4. pʎ'uma	1. kʎaw 2. kʎ'ara	1. βʎ'aŋka 2. βʎ'aŋko 3. βʎ'aŋko 4. βʎ'aŋko		

	94	a. pʎ'eta b. pʎet'iʎ c. pʎ'umas d. pʎ'uma e. fi pʎ'on	a. kʎaw b. kʎ'ara	a. bʎ'anʎa b. bʎ'anʎko c. bʎaŋs / tos,ino bʎ'anʎko d. mors,iʎa bʎ'anʎa		
Vol. VII	87	1. esk'ar pʎa	1. rekʎ'amo 2. aŋkʎ'um			
	94	a. pʎom	a. kʎuk b. rekʎ'amo c. aŋkʎ'um			
Vol. VIII	87	1. pʎ'eno 2. empʎ'eŋen 3. dopʎ'a 4. tempʎ'aw / tempʎ'aða		1. bʎ'ano	1. fʎ'ako	
	94	a. ʎ'im pʎo b. pʎ'eno c. dopʎ'a d. a pʎ'ε / a pʎer'et		a. bʎ'ano		
Llistes I - VIII	87	1. pʎow	1. kʎaw			
	94	a. pʎow	a. kʎim b. kʎaw		a. uŋ fʎ'ase	
Vol. IX (parcial)	87	1. pʎen'ao				
	94	a. apʎen'aŋ				

Palatalització de la L consonant llatina inicial de mot

<i>Atlas lingüístic de Catalunya</i>			
Volum	Punt d'enquesta	mots afectats per aquest fenomen	mots amb <i>l</i> inicial no palatalitzada
Vol. I	2	1. la llagúna	
Vol. II	2	1. llóco	
Vol. III	2	1. llimósna 2. la llucána 3. la llúm	
Vol. IV	2	1. el chòus llardè 2. llúns 3. estígo llavantàu 4. se n'ha llevàu 5. llustrà 6. llimpiá	
Vol. V	2		a. la línia

Vol. VI	2	1. lládre 2. el llampít 3. la llagó 4. la llèbre 5. les llegányes 6. lleixíga 7. el llèuto 8. la líma 9. el llít 10. la llòca 11. la llonganísa 12. el llóp 13. la lloséta 14. llúna nuéva 15. llúra	a. los lábios b. las letanías c. la lechúga d. el lino e. el limón f. el laurél
Vol. VII	2	1. el llauradó 2. el llitón 3. llitonét	a. ladrílls
Vol. VIII	2	1. llavadó 2. llinàu 3. llinàu	a. lúsco

Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne

Volum	Punt d'enquesta	mots afectats per aquest fenomen	mots amb / inicial no palatalitzada
Vol. I	E4	1. llébre 2. lléndra 3. llombrígo 4. búfa de llóp	a. langósta b. limáco c. lénya
Vol. II	E4	1. llagúna 2. llitonét 3. llitóna 4. ...llitón 5. llagó 6. llaurá	
Vol. III	E4	1. llóllo 2. llólla 3. llináu 4. lloméres 5. llavadó 6. táula de llavá 7. lléuto 8. lluén 9. llampít 10. llána 11. llét 12. llinçóls 13. llít 14. llugá 15. llúna 16. llóco	a. lijéro b. leixíga

Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y la Rioja

Volum	Punt d'enquesta	mots afectats per aquest fenòmen	mots amb <i>l</i> incial no palatalitzada
Vol. I	HU 201	1. ll impiá 2. ll igadó 3. ll iga(r) 4. mal ll igáda	a. l impiá b. l entílla c. l usiá
Vol. II	HU 201	1. ll ánta 2. carráço ll ímpio 3. ll éuto 4. fé ll éuto 5. desfé ll éuto 6. ll énya prima 7. ll inóça 8. ll íno 9. ll ináça	a. l átigo b. l énya górda
Vol. III	HU 201	1. ll óca 2. ll etréra 3. ll áta 4. ll énya	a. yérba l óca b. l atonéro

Vol. IV	HU 201	1. llimáco 2. llombrígo 3. cuquéta de llum 4. lláta (anticuado) 5. llébre	a. lúria
Vol. V	HU 201	1. llepá 2. llitón 3. llitonét 4. llitonét de la despópa 5. llitonét 6. llitón górho 7. matadó de llitóns 8. llonganísa 9. llonganísa de pulmón	a. lechón b. lechón
Vol. VI	HU 201	1. lladrá 2. llóca 3. llít 4. llinadét	
Vol. VII	HU 201	1. lloséta 2. llucána 3. llósa 4. llástres	a. lavadéra b. llixíga
Vol. VIII	HU 201	1. piguéta llóca(s) 2. llága 3. lligadores 4. llardé	a. laganyóso b. lagánya c. lúpia d. loleta e. laminéro

Vol. IX	HU 201	1. llinyéta 2. llimpiá 3. llúns	a. lifára b. lifára c. lifára d. lésna
Vol. X	HU 201	1. llampít 2. llugá 3. lléva 4. llósa 5. llástra	a. libón b. litarráda
Vol. XI	HU 201	1. llárima 2. llinçól 3. llét 4. llechí 5. lluénga 6. lláta 7. llóp 8. llúén 9. llendre (m.)	a. láso b. lómo
Vol. XII	HU 201	1. llechín 2. llueva 3. lloviese	

Atles Lingüístic del Domini Català

Volum	Punts d'enquesta			
	87		94	
	mots afectats per aquest fenomen	mots amb <i>l</i> inicial no palatalitzada	mots afectats per aquest fenomen	mots amb <i>l</i> inicial no palatalitzada
Vol. I	1. <i>ʎun</i> ,eta ðel w'eʎo 2. <i>ʎw</i> 'eŋga 3. <i>ʎam</i> ,ase and'ana 4. <i>ʎay</i> 'aŋa 5. de la tokað,ura se f,a wna <i>ʎ</i> 'aya 6. <i>ʎ</i> 'aya	1. <i>l</i> un'ar 2. <i>l</i> 'aβjos	1. <i>ʎun</i> 'as 2. <i>ʎament</i> 'a 3. <i>ʎw</i> 'eŋga 4. <i>ʎeβant</i> ,a z m'uskʎos 5. kw,axo ðe <i>ʎ</i> 'et 6. <i>ʎimpj</i> ,ase z m'oks 7. <i>ʎay</i> 'aŋa 8. <i>ʎay</i> aŋ'oso 9. <i>ʎ</i> 'aya	1. <i>l</i> 'aβjos

Vol. II	<ol style="list-style-type: none"> 1. ʕiɣað'eres 2. ʕins'ol 3. ʕos'eta 4. ta fe ʕum dan tj,eða 5. ʕimpj,ase el m'oro 6. ʕaβað'o 7. ʕaβað'o 8. ʕejʃ'iɣa 9. ʕaβ'a 10. ʕin'aw 	<ol style="list-style-type: none"> 1. lex'ia 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ʕiɣað'eras 2. ʕawrað'o 3. ʕins'ol 4. dopʕ,a ʕ ʕins'ol 5. ʕ'osa 6. ʕant'erna 7. ʕaβað'o 8. ʕaβað'o 9. ʕejʃ'iɣa 10. ʕejʃ'iɣa 11. ʕaβ'a 	

			12. ʕin'aw 13. ʕ'ɔsa 14. ʕom'era	
Vol. III	1. sak,a la ʕ'et 2. ʕ,una pʕ'ena 3. pʕ,eno ðe la ʕ'una 4. ʕamp'it 5. ʕitar'aða 6. ʕuy'a 7. ʕuyar'et 8. ʕ'oma	1. da l'uθ 2. l'ayo	1. ʕ,una nw'eβa 2. ʕamp'it 3. ʕampiðj'a 4. ʕitar,aða ðe n'ew 5. ʕuy'a 6. ʕuyar'on 7. ʕitar'aða	1. liβ'on

Vol. IV	<ol style="list-style-type: none"> 1. Λawr'a 2. Λastra ðe p'eðra 3. Λ'eβa 4. Λay'o 5. se Λi,yen en reðw'eltes 6. Λiγ'a 7. Λiγað'o 8. Λawrað'o 9. d,an el m,izmo p,ew se Λimpj'aβe 	<ol style="list-style-type: none"> 1. I'atiyo 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Λawr'a 2. Λay'o 3. Λiγ'a 4. Λiγað'o 5. Λawrað'o 6. Λ'atiyo 	
Vol. V	<ol style="list-style-type: none"> 1. Λaβ'a 2. Λaβ'a 3. Λ'ewto 4. Λapar'aðes 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Iim'on 2. Iawr'el 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Λ'ino 2. f,ilo ðe Λ'ino 3. Λeβað'ura 4. f,e la Λeβað'ura 5. Λuλz ðe tʃin'εbro 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Iim'on 2. Iawr'el

			6. ʕ impj'a 7. ʕ impjað'isos 8. ʕ w,eyo star,an foʕ'ats 9. ʕ iron'ero 10. gr,anz ðe ʕ iron'ero 11. ʕ 'ata	
Vol. VI	1. ʕ 'astres 2. ʕ 'eβes 3. ʕ ,et kwax'aða 4. ʕ it'on / ʕ it'ona 5. ʕ iton'ets 6. solt,a z ʕ it'ons 7. ʕ oŋgan'isa 8. ʕ 'oka	1. l 'omo	1. ʕ 'eβas 2. ʕ eβ,a la mont'ana 3. ʕ it'on 4. ʕ it,oŋ tʃ'ik 5. ʕ it,ona ðe kr'ia 6. ʕ art 7. ʕ oŋgan'isa 8. ʕ 'oka	1. l 'omo 2. l 'omos

	9. ⚡'εβre 10. ⚡'εβre		9. ⚡'εβre 10. ⚡'εβre	
Vol. VII	1. ⚡'endres 2. kuk,eta ðe ⚡'um 3. ⚡ombr'iyo 4. ⚡im'ako 5. ⚡'astra 6. ⚡'astra 7. k,asa ðe⚡ ⚡uy'a 8. k,asa ðe⚡ ⚡u'a 9. ⚡'iwra 10. ⚡'ana	1. lað'iłes 2. laγ'arto 3. l'ezna	1. ⚡'endres 2. kuk,ed de la ⚡'um 3. ⚡ombr'iyo 4. ⚡im'ako 5. ⚡os'etas 6. k,asa ⚡uy'a 7. m,itja ⚡'iwra 8. ⚡'iwra 9. ⚡'ana	
Vol. VIII	1. pesk,a a ⚡ombr'iyo 2. ⚡'impjo	1. ,asta lw'eyo 2. ,istos l'iβros	1. ⚡'impło 2. ⚡im'ozna	

	<p>3. am, orta la ʕ'um</p> <p>4. fa p, ɔka ʕ'um</p> <p>5. ʕ'oko</p> <p>6. ʕ'okos</p> <p>7. ʕ'oka</p> <p>8. ʕ'okes</p> <p>9. ,isto ʕ'iβre</p>		<p>3. ʕun'ero</p> <p>4. ʕoŋgat'uðo</p> <p>5. am, orta la ʕ'um</p> <p>6. ap, aya la ʕ'um</p> <p>7. ista ʕ'um</p> <p>8. ma, estro ðeʕ ʕuy'a</p> <p>9. ma, estra ðeʕ ʕuy'a</p> <p>10. ʕ'oko</p> <p>11. ʕ'okos</p> <p>12. ʕ'oka</p> <p>13. ʕ'okas</p> <p>14. ,iste ʕ'iβre</p> <p>15. ,istez ʕ'iβres</p>	
--	--	--	---	--

Llistes I - VIII	<ol style="list-style-type: none"> 1. ʕ'aryo 2. ʕuns 3. ʕ'una 4. ʕep'a 5. ʕ'ana 6. ʕet 7. ʕin 8. ʕop 9. ʕ'ima 10. ʕisj'on 	<ol style="list-style-type: none"> 1. fl,ɔr ðe l'i / fl,ɔ ðe l'i 2. l'aβjos 3. l'oβo 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ʕ'aryo 2. ʕuns 3. ʕ'una 4. ʕep'a 5. ʕ'ana 6. ʕet 7. ʕ'asa 8. ʕop 9. ʕ'ima 10. ʕisj'on 11. ʕiksj'on 	
------------------	---	---	---	--

Conservació de la -o final de mot

<i>Atlas lingüístic de Catalunya</i>			
Volum	Punt d'enquesta	conserva	no conserva
Vol. I	2	1. el acéro 2. agósto 3. el ixartiello 4. dichós del bráço 5. l'alénto 6. altéro 7. el állo 8. el amigo 9. el ámo 10. ámpllo 11. el páto	1) el armári

		12. el anillo 13. l'ápio 14. l'aládro 15. el arco 16. el arco san juán 17. el chaléco 18. el somèro 19. tónto 20. aváro 21. l'auélo 22. prónto	
Vol. II	2	1. el parapéto 2. el abadéjo 3. el carcáno 4. abáixo 5. el banco 6. el bányo 7. el quéрно	1) el barandàu 2) el espígol 3) el cabéstre 4) el cánem

		<p>8. ye baráto</p> <p>9. el barbèro</p> <p>10. el barráncu</p> <p>11. el sombrèro</p> <p>12. un barréno</p> <p>13. el batállo</p> <p>14. un batíso</p> <p>15. el píco</p> <p>16. májo</p> <p>17. el gáncho</p> <p>18. un béso</p> <p>19. el obíspo</p> <p>20. blláncu</p> <p>21. el paníso</p> <p>22. buéno</p> <p>23. llóco</p> <p>24. tuérto</p> <p>25. el borrácho</p>	
--	--	--	--

		<p>26. el trúco</p> <p>27. um féixo</p> <p>28. el brraguéro</p> <p>29. el cáldo</p> <p>30. els budiélle</p> <p>31. el bugadèro</p> <p>32. buédo</p> <p>33. el malladó</p> <p>34. un dibiéllo</p> <p>35. el crabído</p> <p>36. el graníso</p> <p>37. el càlbo</p> <p>38. el pronostico</p> <p>39. el rescóldo</p> <p>40. el quáрто</p> <p>41. camíno real</p> <p>42. el cámpo</p> <p>43. el cányo</p>	
--	--	--	--

Vol. III	2	<ol style="list-style-type: none"> 1. regóso 2. un güéllo 3. el capiéllo 4. ye cáro 5. el cádo 6. el cárro 7. el carretèro 8. el cárro 9. el quadérno 10. el castiéllo 11. el cádo 12. ciégo 13. el ciélo 14. el sagrèro 15. el cenrrèro 16. el sarcíllo 	<ol style="list-style-type: none"> 1) el caváll 2) cinc 3) el coníll 4) un concéll

		17. el feixáno 18. clláro 19. cóixo 20. el códo 21. el cuéllo 22. el cuéllo 23. el convénto 24. trúc de púnyo 25. el corbáso 26. el cuérpo 27. un difúnto 28. el primo 29. el cremállo	
Vol. IV	2	1. crúdo 2. el cúco 3. álto 4. el saguèro 5. bén de maitíno	1) el cunyàu 2) avién 3) dechigüéit 4) un fáll

		6. descàlço 7. el demònio 8. el dído 9. el dído chiquét 10. dúro 11. el enemígo 12. furióso 13. ronco 14. envidióso 15. el yérmo 16. flláco 17. el suéco 18. el esquináso 19. el rastríello	
Vol. V	2	1. el vóto 2. el fiémo 3. el tomíllo	1) el fêche 2) fillàu 3) el fenóll 4) el fôrt

		4. el filo 5. el filo de fèrri 6. el fillo 7. un bráço 8. el quéso 9. el formiguèro 10. el fornèro 11. escúro	5) el farrollàu
--	--	--	-----------------

Vol. VI	2	<ol style="list-style-type: none"> 1. el carpintéro 2. el furón 3. el sápo 4. el carrillo 5. el cuchillo 6. gargaméro 7. estevádo 8. hermano 9. el jarro 10. el chélo 11. el pápo 12. el vaso 13. el granèro 14. el grillo 15. el burro 16. clucá el güello 17. el güerto 18. l'ixárso 	<ol style="list-style-type: none"> 1) el frét 2) el ivèrt 3) el singardáix 4) el llampít 5) el llóp 6) el martuéll
---------	---	--	--

		19. el trecillo 20. rabino 21. el chúnco 22. el chúgo 23. chúlio 24. el llèuto 25. el líno 26. el sarradiso 27. el melígo 28. fãngo 29. máyo 30. màlo 31. el mállo 32. márço 33. el martillo 34. mediéro 35. bordaléro 36. mácho	
--	--	---	--

		<p>37. mírlo</p> <p>38. járro</p> <p>39. niètro</p> <p>40. pálmo</p> <p>41. máno</p> <p>42. el molino</p> <p>43. el meóllo</p> <p>44. càlço</p> <p>45. el bóso</p>	
--	--	--	--

Vol. VII	2	<ol style="list-style-type: none"> 1. el muésó 2. burrenyo 3. el muchuélo 4. foráts del náso 5. náso 6. sobrino 7. ányo nuévo 8. noguèro 9. nòvio 10. el cúco 11. óso 12. güégo podriú 13. véigo 14. padrino 15. el llauradó 16. palléro 17. panéro 18. pimentonéro 	<ol style="list-style-type: none"> 1) náp 2) l'òu 3) el pitarróy 4) póll 5) póll
----------	---	---	---

		19. pimiénto 20. el pélo 21. perdigácho 22. caldéro 23. tresmállo 24. píno 25. el cantéro 26. el plláto 27. el púlso 28. el pllóllo 29. carcáno 30. miedóso 31. el poso 32. púnyo 33. murciélago 34. párraco	
--	--	---	--

Vol. VIII	2	1. cepílllo 2. róyo 3. roméro 4. queixígo 5. saléro 6. górdo 7. saüquéro 8. flló de saúco 9. séco 10. sedáso 11. bréno 12. cabáso 13. hípo 14. suégro 15. soléro 16. solanéro 17. suényo 18. sórdo	1) rastóll 2) llinàu 3) llinàu 4) trebáll
-----------	---	---	--

		19. técho 20. zúro 21. agüérro 22. tartamúdo 23. tabonéro 24. de bárro 25. tóc del perdido 26. tórdo 27. barráncó 28. áire de puérto 29. truéno 30. trónco 31. turcáso 32. el güéllo 33. abaníco 34. venciéllo 35. venéno 36. rúbio	
--	--	--	--

		<p>37. lúsko</p> <p>38. el víno</p> <p>39. víudo</p> <p>40. verdiáso</p> <p>41. cordéro</p> <p>42. trígo</p> <p>43. sarrúcho</p>	
--	--	--	--

Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne

Volum	Punt d'enquesta	conserva	no conserva
Vol. I	2	<ol style="list-style-type: none"> 1. tabonéro 2. ráto 3. tópo 4. ixárso 5. xárso 6. nyédo 7. el corbáso 8. moriciégo 9. cépo 10. cengardáixo 11. sápo 12. tabáno 	<ol style="list-style-type: none"> 1. esquiròl 2. rampóll 3. cámen 4. avét, -ét 5. fáu 6. búfa de llóp 7. reclám

		13. mosquíno 14. gríllo 15. cúco de les cóls 16. formíguèro 17. piól 18. llombrígo 19. cúco 20. limáco 21. állo 22. gráno de állo 23. tróncho 24. bisálto 25. tomíllo 26. nuguéro 27. gabiéllo	
--	--	--	--

		28. verdiáso 29. sarrutxo 30. queixígo 31. chópo 32. sauquèro 33. arèulo 34. búixo 35. xinèbro 36. cárdó 37. novío	
Vol. II	2	1. batuélo 2. polléro 3. fe el mondòngo 4. vèrro 5. marráno	1. òu 2. borrec 3. ramát 4. estáble 5. palléru

		6. rastriéllo 7. teníts...májo 8. mórro 9. soméro 10. chúgo 11. estiráso 12. cárro 13. rebásto 14. gráno 15. carráso de úgues 16. víno de nuévo 17. ixartiéllo 18. cribiéllo 19. tòcho de mallá 20. vencéllo	6. rastóll 7. el fèrri 8. òu 9. cavall 10. gáll
--	--	--	---

		<p>21. bréno</p> <p>22. paníso</p> <p>23. aládro</p> <p>24. yérmo</p> <p>25. súco</p> <p>26. fiémo</p> <p>27. fiméro</p> <p>28. gúrro</p> <p>29. el cámpo</p> <p>30. gùèrto</p> <p>31. móso</p> <p>32. el farrèro</p> <p>33. el molinéro</p> <p>34. molíno</p> <p>35. cedáso</p>	
--	--	--	--

		<p>36. quérno</p> <p>37. braguéro</p> <p>38. crabído</p> <p>39. mácho</p> <p>40. mardáno</p> <p>41. páto</p>	
Vol. III	2	<p>1. llóllo</p> <p>2. yáyo</p> <p>3. auéllo</p> <p>4. llóllo</p> <p>5. yáya</p> <p>6. auélla</p> <p>7. padríno</p> <p>8. uéllo</p>	<p>1. sarpulíu</p> <p>2. llináu</p> <p>3. nubláu</p> <p>4. cúl</p> <p>5. cllau</p> <p>6. farrolláu</p> <p>7. barandáu</p> <p>8. póso</p>

		<p>9. gũéllo</p> <p>10. carrillo</p> <p>11. un béso</p> <p>12. núgo del cuéllo</p> <p>13. el dído xiquét</p> <p>14. códo</p> <p>15. esquináso</p> <p>16. guércho</p> <p>17. garróso</p> <p>18. tartamúdo</p> <p>19. bruixuélo</p> <p>20. dibiéllo</p> <p>21. lijéro</p> <p>22. filo négro</p> <p>23. panyuélo</p>	<p>9. frét</p> <p>10. vént</p> <p>11. estíu</p> <p>12. ibérn</p> <p>13. coníll</p>
--	--	---	--

		<p>24. suéco</p> <p>25. fóno</p> <p>26. bugadéro</p> <p>27. caldéro</p> <p>28. lléuto</p> <p>29. culléstro</p> <p>30. suéro</p> <p>31. núgo</p> <p>32. panèro</p> <p>33. vecindário</p> <p>34. rástro</p> <p>35. covácho</p> <p>36. aiguatáso</p> <p>37. truéno</p> <p>38. arco san Juan</p>	
--	--	--	--

		<p>39. puérto</p> <p>40. báixo</p> <p>41. agüero</p> <p>42. auèrro</p> <p>43. sobrino</p> <p>44. cuéllo</p> <p>45. dído chiquét</p> <p>46. cóixo</p> <p>47. múdo</p> <p>48. fúso</p> <p>49. nuévo</p> <p>50. quáрто</p> <p>51. cenréro</p> <p>52. séco</p> <p>53. bányo</p>	
--	--	---	--

		54. guésa	
		55. súro	
		56. pólvu	
		57. fregadéro	
		58. vecíno	
		59. barráncu	
		60. fángu	
		61. bárro	
		62. ciélu	
		63. maitíno	
		64. chinéro	
		65. febréro	
		66. márçu	
		67. máyo	
		68. chúnyu	

		69. agósto 70. castiello 71. llóco 72. plléno 73. redóno 74. trebállo	
--	--	--	--

Atles Lingüístic del Domini Català

Volum	Punts d'enquesta			
	87		94	
	conserva	no conserva	conserva	no conserva
	1. da wm b'eso 2. p'ulso 3. ʎun,eta ðel w'eʎo 4. mor'eno 5. r'uβjo 6. roj'isko 7. s'eso 8. p,elʝ ðr'eto 9. k,apoz ðel n'aso 10. kar'iʎo 11. fe m'oro	1. mus'ol 2. p'elʝ 3. p,elʝ enkarayol'aw 4. p,elʝ ðr'eto 5. f'etʃe 6. estarn'ut	1. par,ese k est,iʝo am'oro 2. da wm b'eso 3. kʎuk,a l w'eʎo 4. p,elz ðel w'eʎo 5. answ'elo 6. p'elo 7. mor'eno 8. r'uβjo 9. r'ojjo 10. pelir'oxo 11. retusw'elo	1. p,elo fris'aw 2. f'etʃe 3. el k'aʎo 4. estarn'ut 5. tartam'ut

12. kolm'iło 13. kiʃ,al de aβełan'ero 14. kiʃ,al del xw'isjo 15. kiʃ,al del xo'isjo 16. mw'eso 17. gal'iło 18. soβ'ako 19. k'oðo 20. eskin'aso 21. mel'iyo 22. pað,ese ðel f'etʃe 23. fl,ato de 'ajre 24. fl'ato 25. gur'on 26. s'ero 27. el k'ało 28. kłabił'ero 29. desk'also 30. d,iðo γ'orðo 31. d,iðo ðel m'itʃ	7. tw'ertu	12. kar'iło 13. fe m'oro 14. kolm'iło 15. kiʃ,al de xu'iθjo 16. mw'eso 17. gal'iło 18. soβ'ako 19. k'oðo 20. eskin'aso 21. mel'iyo 22. fl,ato ðe 'ajre 23. tras'ero 24. s,ero de la k'ama 25. kłabił'ero 26. desk'also 27. palpj,eło ðe la m'ano 28. d,iðo γ'orðo 29. d,iðo tʃ'iko 30. puɲet'aso 31. kw,axo ðe ʎ'et
---	------------	--

	32. pupet'aso 33. mokað'o 34. paɲw'elo 35. alj'ento 36. le p,uðe el alj'ento 37. m,ire traβes'ero 38. sj'eɣo 39. esker'ero 40. m'aŋko 41. s'orðo 42. k'ojfo 43. tartam'uðo 44. ar'oxo 45. n'aβo 46. gr'ano 47. kurand'ero		32. mokað'o 33. paɲw'elo 34. me proβ,oka ɣl est'omayɔ 35. alj'ento 36. le p,uðe l alj'ento 37. ʎaɣaɲ'oso 38. b'isko 39. tw'erto 40. sj'eɣo 41. tʃ'orðos 42. esker'ero 43. m'aŋko 44. s'orðo 45. tʃiβ'uðo 46. k'ojfo 47. empanað'iso 48. m'eðiko 49. kurand'ero 50. neɾβj'oso	
--	--	--	---	--

Vol. II	<ol style="list-style-type: none"> 1. tʃal'eko 2. s a f,et un ezy'aro 3. baβ'ero 4. sombr'ero 5. kals'ero 6. sw'eko 7. 'amo 8. m'oso 9. tʃornal'ero 10. pastj'eʎo 11. rastj'eʎo 12. aβewrað'ero 13. fjem'ero 14. paʎ'ero 15. kw'arto 16. bar'eɲo 17. esp'exo 18. sw'eɲo 19. bar,eɲo ta piʃ'a 	<ol style="list-style-type: none"> 1. best'iw 2. despuʎ'aw 3. f,or ðe kals'ina 4. faroʎ'aw 5. b'iðre 6. eskus'aw 7. arm'ari 8. ʎins'ol 9. fok 10. fɔk 	<ol style="list-style-type: none"> 1. bab'ero 2. sombr'ero 3. kals'ero 4. kals'ero 5. sw'eko 6. 'amo 7. m'oso 8. pastj'eʎo 9. rastj'eʎo 10. k'umo 11. fem'ero 12. paʎ'ero 13. kw,arto ðe ðorm'i 14. p,ewiβar'eɲo 15. bar'eɲo 16. esp'exo 17. b'ulto 18. sw'eɲo 19. bar'eɲo 	<ol style="list-style-type: none"> 1. best'iw 2. best'iw 3. tʃal'ekʊ 4. despuʎ'aw 5. f,or de la kals'ina 6. faroʎ'aw 7. b'iðre 8. eskus'aw 9. ejʃuyam'an 10. arm'ari
---------	---	---	---	--

20. sol'ero 21. b'aŋko 22. resp'aldo 23. reβol'ero 24. f'ejfo 25. resk'oldo 26. f,eriz ðel f'ok 27. krem'aŋo 28. m'aŋgo 29. arm'ari 30. kald'ero 31. kandel'ero 32. bot'ixo 33. flor'ero 34. kotf'iŋo 35. m'aŋgo 36. b'aso 37. tr'ayo 38. s'urβo 39. Ĥimpj,ase el m'oro	11. bot 12. pŋat 13. pl,ad de s'opa 14. as'aw 15. trap'ery 16. Ĥin'aw	20. sol'ero 21. b'aŋko 22. resp'ajŋo 23. bens,eŋo ðe p'aŋa 24. f'ajfo 25. resk'oldo 26. f,eriz ðel f'ok 27. krem'aŋo 28. arm'ari 29. pan'ero 30. bot'ixo 31. flor'ero 32. kutf'iŋo 33. m'aŋgo 34. b'aso 35. tr'ayo 36. ejfuy,ase l m'oro 37. almw'erso 38. k'aldo 39. boɀw'elo	11. Ĥins'ol 12. dopŋ,a Ĥ Ĥins'ol 13. fok 14. bot 15. pŋat f'ondo 16. ejf,uɀam'an 17. kŋaw 18. ow 19. Ĥin'aw 20. 25. faŋ
--	--	---	--

	40. k'aldo 41. k,arne ðel kasw'elo 42. sek'ílo 43. buɲw'elo 44. br,aso xit'ano 45. gr'ifo 46. dr'apo 47. g'antʃo 48. g'olfo 49. p'ernjo 50. buyað'ero 51. kan'uðo 52. ay,ula ðe ɣran,ed bɬ'aŋko 53. kolok,a a l arm'ari 54. p'olbo 55. dr'apo 56. peɬ'ero		40. estrop'axo 41. dr'apo 42. kasw'elo 43. buyað'ero 44. pan'ero 45. kan'uðo 46. pos,a a l arm'ari 47. dr'apo 48. tr'apo 49. trap'ero 50. tʃ'eɬo	
--	--	--	--	--

Vol. III	<ol style="list-style-type: none"> 1. n'ɔβjo 2. solt'ero 3. kasament'ero 4. an'iʎo 5. an,iʎo ðe komprom'iso 6. reɣ'alo 7. ant'oxo 8. sj,etemes'ino 9. bawt'iso 10. paðr'ino 11. f,iʎo ðe p,aj ðeskonof'ew 12. kuʎ'estro 13. kr'io 14. kr,ejfez m'olto 15. m'oso 16. paðr'asto 17. ix'astro 18. tferman'astro 	<ol style="list-style-type: none"> 1. deman,a la m'an 2. ajx'aw 3. tok,a f'ok 4. dem,entfe ðe r'amos 5. dem'entfe 6. iβ'ert 7. nuβʎ'aw 8. bat'aʎ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. n'ɔβjo 2. solt'ero 3. an'iʎo 4. reɣ'alo 5. konθj'eto 6. konθj'eto 7. aβ'orto 8. s,edmes'ino 9. bawt'iso 10. paðr'ino 11. kulj'estro 12. kr,ejfez m'olto 13. m'oso 14. paðr'asto 15. ix'astro 16. tferman'astro 17. j'erno 18. soβr'ino 19. pr'imo 	<ol style="list-style-type: none"> 1. afiʎ'aw 2. a f'ok 3. dim,entfe ðe r'ams 4. el p'apu 5. dim'entfe 6. iβ'ert 7. l ,am pas'aw 8. nuβʎ'aw 9. krest'aʎ 10. b'ari
----------	--	--	--	--

19. tʃerm'ano 20. j'erno 21. soβr'ino 22. ereð'ero 23. t'io 24. j'ajo 25. aβw'elo 26. bj'exo 27. def'unto 28. sayr'ero 29. θ'irjo 30. b'elo 31. p,ila ðel bawt'izmo 32. del mortixw'elo 33. detʃ'uno 34. ,ano nw'eβo 35. k,aβo ð 'ano d,ia say'ero ðe l 'an 36. dom,iŋgo ðe r'amos 37. di'aβlo		20. ereð'ero 21. say'ero 22. t'io 23. j'ajo 24. paðr'ino 25. aβw'elo 26. bj'exo 27. mw'erto 28. sayr'ero 29. eskol'ano 30. p'ortiko 31. s'irjo 32. p,ila βawt'izmo 33. ,ano nw'eβo 34. f'oro 35. el dem'onjo 36. b'olo 37. p'ito 38. rw'eðo 39. s'iwlo	11. pɫom
---	--	---	----------

38. b'olo 39. k'oro 40. s'iwlo 41. p'ito 42. demajt'ino 43. amajtinað'o 44. en'ero 45. x'uljo 46. ayw'ero 47. ,am bisj'esto 48. d,intro de m,itfa 'ora 49. kw,arto krejĵ'en 50. pĤ'eno ðe la Ĥ'una 51. kw,arto meġgw'ante 52. botĴ'orno 53. ser'eno 54. r'aso 55. sj'elo 56. aŷ'oβjo 57. k,aro pol'ar		40. demajt'ino 41. tĴin'ero 42. ayw'ero 43. ,am bisj'esto 44. dr,into m,itfa 'ora 45. kw,arto krejĵ'en 46. pĤ'eno 47. kw,arto meġgw'ante 48. botĴ'orno 49. de pw'erto 50. kĤ'aro 51. sj'elo 52. el k'aro 53. el pork'ero 54. el k,aro saġ xw'an 55. l,arġo saġ xw'an 56. tĴapat'aso 57. un r'ajo 58. ,arġo 'iris 59. gran'iso	
--	--	--	--

	<p>58. kam,ino santj'ayo</p> <p>59. pʌ,ow men'uðo</p> <p>60. un r'ajo</p> <p>61. r'ajo</p> <p>62. ,arko 'iris</p> <p>63. gran'iso</p> <p>64. b'arjo</p> <p>65. bes'ino</p> <p>66. k'aβo</p> <p>67. pʌ'ano</p> <p>68. k'apo</p> <p>69. bar'aŋko</p> <p>70. b'uro</p> <p>71. tʃ'arko</p> <p>72. l'ayo</p> <p>73. p'oso</p> <p>74. dep'osito</p> <p>75. fit'ero</p>		<p>60. bes'ino</p> <p>61. pʌ'ano</p> <p>62. bar'aŋko</p> <p>63. b'uro</p> <p>64. k'anto</p>	
--	--	--	---	--

Vol. IV	<ol style="list-style-type: none"> 1. j'ermo 2. se ð,efe βw'eðo 3. portj'eʎo 4. k'ampo 5. p'iko 6. el t'urno 7. reʎað'io 8. sek'ano 9. tir,a fj'emo 10. tʃornal'ero 11. a st'axo 12. 'amo 13. dw'epo 14. meðj'ero 15. a m'ano 16. espant'aʎo 17. tr'iyo 18. s'imjo 19. pan'iso 	<ol style="list-style-type: none"> 1. praw 2. man'oʎ 3. a karam'uʎ 4. par'eʎ 5. a par'eʎ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. pajʃent'ero 2. bw'eðo 3. portj'eʎo 4. k'ampo 5. p'iko 6. t'urno 7. pr,aw ðe rj'eyo 8. sek'ano 9. tʃornal'ero 10. a st'axo 11. 'amo 12. meðj'ero 13. espant'aʎo 14. tr'iyo 15. mw'erβo 16. s'imjo 17. pan'iso 18. an'iʎo 19. paʎ'ero 20. reβ'asto 	<ol style="list-style-type: none"> 1. praw 2. pr,aw ðe rj'eyo 3. 'orði 4. rast'oʎ 5. karam'uʎ 6. par'eʎ 7. sar'aw
---------	---	---	--	--

	20. paλ'ero 21. reβ'asto 22. bens'eλo 23. man'ero 24. porɣað'ero 25. garβ'anso 26. tʃ'uβo 27. al'aðro 28. l'atiyo 29. t'otʃo 30. s'uko 31. k'aro 32. b'asto 33. estir'aso 34. kark'ano		21. martj'eλo 22. bens'eλo 23. rosj'eλo 24. r'askλo 25. porɣað'ero 26. garβ'anso 27. bis'alto 28. tʃ'uɣo 29. de kw'eλo 30. al'aðro 31. λ'atiyo 32. s'uko 33. k'aro 34. estir'aso 35. kark'ano	
--	--	--	---	--

Vol. V	<ol style="list-style-type: none"> 1. kar,aso ðe 'uγes 2. x'aro 3. m,εðjo x'aro 4. 'ilo 5. f,uso ðe fil'a 6. diβj'eλo 7. mol'ino 8. br'eno 9. reβren'iλo 10. seð'aso 11. pas,a pel seð'aso 12. λ'ewto 13. reð'ono 14. tj'erno 15. d'uro 16. panað'ero 17. tref'oljo 18. tf'unjo 19. berðe^j'aso 	<ol style="list-style-type: none"> 1. k'ame 2. t,irakal'iw 3. fort 	<ol style="list-style-type: none"> 1. kar,aso ðe 'uγas 2. raθ'imo 3. f'osko 4. x'aro 5. λ'ino 6. sj'ero 7. f'uso 8. diβj'eλo 9. mol'ino 10. br'eno 11. reβren'iλo 12. seð'aso 13. k'atfo 14. tj'erno 15. s'eko 16. panað'ero 17. karβon'ero 18. k'ortfo 19. ros'ero 	<ol style="list-style-type: none"> 1. k'ame 2. t,irakal'iw 3. fort 4. martw'aλ 5. esp'iyol 6. aβ'et
--------	--	---	--	---

	20. k'arðo 21. k,arðo pλ'ano 22. k,arðo alt'ero 23. martw'eλo 24. rom'ero 25. tremons'iλo 26. tʃin'εbro 27. b'ujfo 28. pep'ino 29. 'axo 30. gr'ano 31. pimj'ento 32. gr'umo 33. tr'oŋko 34. mað'uro 35. kap'iso 36. perun'ero 37. mi'oλo 38. gr'ano 39. tʃ'opo		20. tref'oljo 21. tʃ'uŋko 22. k'arðo 23. p,atar'ato 24. rom'ero 25. tremons'iλo 26. tʃin'εbro 27. λ,uλz ðe tʃin'εbro 28. b'ujfo 29. pep'ino 30. 'axo 31. gr'ano 32. pimj'ento 33. gr'umo 34. tr'oŋko 35. mað'uro 36. kap'iso 37. tempr'ano 38. kaskaβελ'iko 39. perun'ero	
--	---	--	--	--

	<p>40. 'alamo</p> <p>41. sa'uko</p> <p>42. aβ'eto</p> <p>43. 'olmo</p> <p>44. kejf'iyo</p> <p>45. noy'ero</p> <p>46. 43. p'alo</p>		<p>40. melokoton'ero</p> <p>41. kaskw'eλο</p> <p>42. mj'ολο</p> <p>43. mj,ολο ðel kaskw'eλο</p> <p>44. mi'ολο</p> <p>45. mj'ολο</p> <p>46. tf'opo</p> <p>47. 'alamo</p> <p>48. sawk'ero</p> <p>49. λiron'ero</p> <p>50. gr,anz ðe λiron'ero</p> <p>51. 'urmo</p> <p>52. kejf'iyo</p> <p>53. nuγ'ero</p> <p>54. kask'ολο</p> <p>55. kaskw'eλο</p> <p>56. kask'ολο</p> <p>57. 52. simj,ente ðel p'ino</p>	
--	--	--	---	--

Vol. VI	<ol style="list-style-type: none"> 1. kraβ'ero 2. bak'ero 3. reβað'ano 4. g'antfo 5. kwart'iso 6. tr'uko 7. beðj'eŀo 8. beðj'eŀo 9. bim'ardo 10. t'oro 11. t'oro 12. bray'ero 13. k'asko 14. korð'ero 15. tern'asko 16. aforað'iso 17. bor'eŷo 18. marð'ano 19. m'otfo 	<ol style="list-style-type: none"> 1. for'aw 2. uŀ'aw 3. say'aŀ 4. kaβ'aŀ 5. kaβ,aŀ de rem'onta 6. poŀ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. kraβr'ero 2. bak'ero 3. sombr'ero 4. g'antfo 5. t'otfo 6. p,alos ðe p'ino 7. est,a al t'anto 8. tr'uko 9. kwart'iso 10. beðj'eŀo 11. an'oŀo 12. bim'arðo 13. t'oro 14. bray'ero 15. k'aŀko 16. korð'ero 17. bor'eŷo 18. marð'ano 19. kraβ'iðo 20. barβuk'exo 	<ol style="list-style-type: none"> 1. reβað'an 2. pŀet'iŀ 3. say'aŀ 4. kaβ'aŀ 5. kaβ,aŀ de par'aða 6. som'erŷ 7. b'urŷ 8. puŀ'inu 9. som,erŷ βj'exŷ 10. sw'erŷ
---------	---	--	--	--

20. korn'uðo 21. bɫ'aŋko 22. pal'omo 23. n'eyro 24. r'ojo 25. piyer'epo 26. p'arðo 27. tr'uko 28. bray'ero 29. 'armo 30. k'asko 31. estr'itʃo 32. sep'iɫo 33. apar'exo 34. p'otro 35. r'ɔjo 36. bɫ'aŋko 37. n'eyro 38. b'uro 39. m'atʃo		21. bray'ero 22. l'omo 23. k'asko 24. estr'itʃo 25. sep'iɫo 26. p'otro 27. t'orðo 28. n'eyro 29. r'ojo 30. bɫ'aŋko 31. m'atʃo 32. m,atʃo bur'epo 33. k'eso 34. b'ero 35. m'oro 36. k'umo 37. k'aso 38. g'antʃo 39. kutʃ,iɫo ðe deɣoɫ'a 40. tos,ino bɫ'aŋko	11. ɫart 12. poɫ 13. p'atɸ 14. kɸn'exɸ
--	--	---	---

40. m,atʃo bur'ero 41. b,uro βj'exo 42. b,uro ðe par'aða 43. k'eso 44. sw'ero 45. tos'ino 46. b'ero 47. m'oro 48. k'omo 49. mond'oŋgo 50. kutʃ,iʎo ðe ðeɣoʎ'a 51. mar'aʃo 52. buðj,eʎo kul'ar 53. l'omo 54. solom'iʎo 55. bʎ'aŋko 56. tos'ino 57. poʎ'ero 58. p'iko 59. p'apo		41. tʃor'iso 42. batw'eko 43. amar'iʎo 44. p'iko 45. p'apo 46. gaʎin'ero 47. pal'omo 48. p'aβo 49. k'aðo 50. kaðj'eʎo 51. fʃ'emo 52. fʃ,emo ðes pitʃ'ons 53. arn'ero 54. brisp'ero 55. 48. f'umo	
--	--	--	--

	60. gaλin'ero 61. pal'omo 62. p'ato 63. p'aβo 64. kon'exo 65. k'aðo 66. k'aðo 67. katʃ'oro 68. fʃ,emo ðe β'aka 69. s'irjo 70. fʃ,emo ðe kon'exo 71. arn'ero 72. aβeλ'ero 73. el βen'eno 74. f'umo			
--	---	--	--	--

Vol. VII	<ol style="list-style-type: none"> 1. mosk'ito 2. taβ'ano 3. pj'oλo 4. kuk,eta ðel sj'elo 5. gr'iλo 6. λombr'iyo 7. λim'ako 8. mutfw'elo 9. korβ'aso 10. perðiy'atfo 11. tʃ'aro 12. p,aβo ðe m'onte 13. s'epo 14. k,asa ðel s'oro 15. rekλ'amo 16. s'apo 17. lay'arto 18. taβon'ero 19. murisj'eγo 	<ol style="list-style-type: none"> 1. pitar'oλ 2. eskir'ol 3. kλaw 	<ol style="list-style-type: none"> 1. mosk'ito 2. taβ'ano 3. pj'oλo 4. gr'iλo 5. λombr'iyo 6. λim'ako 7. ayil'utfo 8. kraβ'ero 9. korβ'aso 10. perðiy'atfo 11. ajγwað'ero 12. saβat'ero 13. koγ'ulo 14. siβað'ero 15. rekλ'amo 16. s'apo 17. siŋgarð'ajfo 18. taβon'ero 19. t'opo 20. morisj'eγo 	<ol style="list-style-type: none"> 1. pitar'oj 2. eskarp'eλ 3. eskir'ol 4. ma'estrɥ 5. pλom
----------	---	---	--	--

20. s'oro 21. ejf'arso 22. if'arso 23. majorð'omo 24. albarð'ero 25. botiy'ero 26. tonel'ero 27. barß'ero 28. k'ilo 29. karpint'ero 30. b,anko ðe karpint'ero 31. ser'utfo 32. sep'ילו 33. t'ano 34. far'ero 35. t'orno 36. reß'ulo		21. if'arso 22. majorð'omo 23. albarð'ero 24. tonel'ero 25. barß'ero 26. bajfeł'ero 27. karpint'ero 28. b,anko karpint'ero 29. ser'utfo 30. sep'ילו 31. far'ero 32. t'orno 33. roß'ילו	
---	--	--	--

Vol. VIII	<ol style="list-style-type: none"> 1. b'arko 2. trezm'aŋo 3. f'ilo 4. θ'eβo 5. anθw'elo 6. aβað'exo 7. p'ulpo 8. kaŋgr'exo 9. pw'erko 10. ʎ'impjo 11. m'axo 12. gw'apo 13. g'orðo 14. fʎ'ako 15. bʎ'ano 16. t'oβo 17. reð'ono 18. r'ojo 19. bw'eðo 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ruʎ'aw 	<ol style="list-style-type: none"> 1. pesk,a a ʎombr'iyo 2. pesk,a a mosk'ito 3. f,ilo ðe la k'apa 4. s'eβo 5. anθw'elo 6. answ'elo 7. p'ulpo 8. pw'erko 9. ʎ'impʎo 10. gw'apo 11. g'orðo 12. bʎ'ano 13. reð'ono 14. r'ɔjo 15. bw'eðo 16. pʎ'eno 17. f'also 18. xu'isjo 19. tramp'oso 20. korn'uðo 	<ol style="list-style-type: none"> 2. b'arku 3. aβað'exu 4. ruʎ'aw 5. baɿ 6. p,ok a p'ɔk
-----------	---	---	--	---

20. pλ'eno 21. b'ayo 22. f'also 23. m,altreβaλað'o 24. tʃu'isjo 25. xu'iθjo 26. usur'ero 27. korn'uðo 28. embust'ero 29. bor'atʃo 30. tʃarað'ero 31. lez w,ejt i kw'arto 32. lez n,ow menos kw'arto 33. ,asta lw'eyo 34. tʃ'elo 35. m,olto sw'epo 36. ma'estro 37. fl'oxo 38. b'aŋko 39. ow ð'uro		21. paβi'ero 22. bor'atʃo 23. desol'uto 24. λun'ero 25. λoŋgat'uðo 26. embust'ero 27. laz w,ejt i kw'arto 28. laz n,ow menos kw'arto 29. tʃ'elo 30. m,olto sw'epo 31. aλ'umbra m,ol p'oko 32. ma'estro 33. ma'estro ðeλ λuy'a 34. 30. p,ika m'olto 35. 31. b'aŋko 36. 32. ow ð'uro 37. λ'oko 38. fʃ'ero 39. ant'onjo 40. t'ono	
--	--	---	--

40. ʌ'oko 41. f'eyo 42. ant'onjo 43. p'eðro 44. 'isto 45. ,isto ʌ'iβre 46. s'ujo 47. tu tʃerm'ano 48. t'io 49. binti'uno 50. ters'ero 51. kw'arto 52. k'into 53. say'ero 54. pen'ultimo 55. 'alto 56. aβ'afo 57. dr'into		41. p'eðro 42. tu tʃerm'ano 43. t'io 44. benti'uno 45. ters'ero 46. kw'arto 47. k'into 48. say'ero 49. pen'ultimo 50. 'alto 51. a ðr'into	
---	--	---	--

Llistes I - VIII	<ol style="list-style-type: none"> 1. w'eʎo 2. kw'eʎo 3. n'aso 4. p'almo 5. m'uðo 6. f'urko 7. b'iwðo 8. sw'eɣro 9. nj'eto 10. bat'aʎo 11. kampan'ero 12. ʎ'arɣo 13. k'urto 14. feβr'ero 15. m'arso 16. m'ajo 17. x'unjo 18. aɣ'osto 19. ber'ano 	<ol style="list-style-type: none"> 1. kul 2. fret 3. gaʎ 4. gaʎ 5. ɔw 6. ʎop 	<ol style="list-style-type: none"> 1. w'eʎo 2. n'aso 3. p'almo 4. m'uðo 5. f'urko 6. b'iwðo 7. sw'eɣro 8. nj'eto 9. bat'aʎo 10. kampan'ero 11. ʎ'arɣo 12. k'urto 13. feβr'ero 14. m'arso 15. m'ajo 16. tʃ'upno 17. aɣ'osto 18. trw'eno 19. r'io 	<ol style="list-style-type: none"> 1. kul 2. est'iw 3. fret 4. suk 5. gaʎ 6. ɔw 7. ʎop
------------------	---	--	--	---

20. trw'eno		20. b'arðo	
21. r'io		21. p'oso	
22. b'arðo		22. fj'emo	
23. p'oso		23. gr'ano	
24. fj'emo		24. 'ayro	
25. gr'ano		25. f'iya	
26. 'ayro		26. p'ino	
27. f'iyο		27. rastr'ilo	
28. p'ino		28. rastr'ilo	
29. ari'ulo		29. koðon'ero	
30. w'eλο		30. n'asυ	
31. toβ'ilo		31. kw'eλο	
32. n'aso		32. p'etʃo	
33. karβ'unʃko		33. toβ'ilo	
34. m,al de βray'ero		34. karβ'unʃko	
35. peð'ero		35. nj'eðo	
36. karβ'unʃko		36. martj'eλο	
37. m,al de βray'ero		37. m'aλο	
38. ɲ'eðo		38. f'ilo	
39. l'oβo		39. b'uo	

	40. martj'eʎo 41. m'aʎo 42. f'ilo 43. g,ato montes'ino 44. pas'eo 45. desp'atʃo 46. bw'eno 47. bʌ'aŋko 48. n'eɣro 49. amar'iʎo 50. d'olso 51. prim'ero 52. sey'undo		40. pas'eo 41. desp'atʃo 42. bw'eno 43. amar'iʎo 44. d'olso 45. prim'ero 46. sey'undo	
--	---	--	---	--

Diftongació o no diftongació de ò i ë llatines

<i>Atlas lingüístic de Catalunya</i>					
Volum	Punt d'enquesta	Ò		Ë	
		Diftongació	Sense diftongació	Diftongació	Sense diftongació
Vol. I	2	1. la ix <u>u</u> èla 2. les esp <u>u</u> èrtes 3. l' <u>a</u> uélo 4. l' <u>a</u> uéla 5. g <u>ü</u> é	1. fóra 2. ahiére per la nit 3. les gollères	1. despús ahi <u>é</u> re 2. ahi <u>é</u> re 3. ahi <u>é</u> re per la nit 4. el ixarti <u>é</u> llo 5. les armi <u>é</u> lles 6. els pendi <u>é</u> ntes	1. l'alénto

Vol. II	2	1. el quérno 2. quérnos 3. buéno 4. buéna nít 5. buéna tárde 6. buén día 7. tuérto 8. puérca 9. buédo	1. la còva 2. buéna nít 3. bóu – bós	1. la morci ié lla 2. els budi ié lle 3. un dibi ié llo	1. el videllét
Vol. III	2	1. un güé llo 2. el cué llo 3. el cué llo 4. el cuér po 5. qué to	1. el cayén de la nít	1. el capi ié llo 2. el cay yén de la nít 3. el casti ié llo 4. cá ye 5. cié go	1. de cabésa a pèus 2. el cayén de la nít 3. cén 4. el conill

				6. el ciélo 7. fé la cubiéрта	
Vol. IV	2	1. dechigüéit 2. duérmu 3. duérma 4. puerká 5. el suéco 6. la basuéra	1. despús demà 2. el chòus llardè 3. la dóna 4. dechinòu	1. la piérna 2. el dién 3. avién 4. miérques 5. viérnes 6. la yégua 7. tiéne pó 8. el yérmo 9. la cadièra 10. la biécáda 11. yés 12. yé 13. el rastríello	1. bén de maitíno 2. dechisèt

				14. estiélles	
Vol. V	2			1. la yédra 2. el fiémo	1. la fèl 2. el fèrri 3. el filo de fèrri
Vol. VI	2	1. les fuélles 2. cllocá el güello 3. el güerto 4. la güerta 5. qüésa 6. llúna nuéva 7. el martuéll 8. muélrre	1. la llòca	1. la yérba 2. llúna viéja 3. mediéro 4. niètro	1. enchelebriú 2. el chélo 3. dèrba còl 4. el ivèrt 5. la llèbre 6. el tírapèu 7. el martillo 8. la mèl

Vol. VII	2	1. el mu <u>é</u> so 2. el much <u>u</u> élo 3. ányo nu <u>é</u> vo 4. nu <u>é</u> ces 5. g <u>ü</u> égo podriú 6. la g <u>ü</u> ella 7. las fu <u>é</u> llas 8. fu <u>é</u> nte 9. tru <u>é</u> sa	1. òrdi 2. l'òu	1. la cani <u>é</u> lla 2. novi <u>é</u> mbre 3. pim <u>í</u> ento 4. mi <u>é</u> doso 5. murci <u>é</u> lago	1. néu 2. néve 3. la pell 4. péll de gallina
Vol. VIII	2	1. ru <u>é</u> da 2. ru <u>é</u> nya 3. sanguij <u>u</u> éla 4. esp <u>u</u> értas 5. su <u>é</u> gro		1. asi <u>é</u> ntos 2. seti <u>é</u> mbre 3. tavi <u>é</u> lles 4. vidi <u>é</u> lls 5. venci <u>é</u> llo	1. sérra

		6. suégra 7. suényo 8. agüérro 9. áire de puérto 10. truéno 11. truéna 12. el güéllo			
--	--	--	--	--	--

Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne

Volum	Punt d'enquesta	Ö		Ë	
		Diftongació	Sense diftongació	Diftongació	Sense diftongació
Vol. I	2	1. fu <u>é</u> lla 2. nu <u>é</u> ces	1. esquiròl	1. morici <u>é</u> go 2. vi <u>é</u> spra 3. tabi <u>é</u> lles 4. gabi <u>é</u> llo 5. y <u>é</u> dra	1. llébre 2. nyédo 3. lléndra 4. sárra 5. sarréta / sarrútxo
Vol. II	2	1. bat <u>u</u> élo 2. ista g <u>ü</u> élla, ag <u>ü</u> éta 3. víno de nu <u>é</u> vo 4. ix <u>u</u> éla 5. mu <u>è</u> lre	1. òu 2. bòga 3. bòu 4. òu	1. y <u>é</u> ma 2. rastr <u>é</u> llo 3. chirá la y <u>é</u> rba 4. ixarti <u>é</u> llo 5. cri <u>é</u> llo	1. el fèrri 2. mèl

		6. g <u>ü</u> erto 7. du <u>è</u> les 8. qu <u>é</u> rno		6. <u>y</u> ermo 7. <u>fi</u> emo 8. <u>yé</u> gua	
Vol. III	2	1. au <u>é</u> llo 2. au <u>é</u> lla 3. <u>u</u> ello, g <u>ü</u> ello 4. núgo del cu <u>é</u> llo 5. bruix <u>u</u> elo 6. pany <u>u</u> élo 7. su <u>é</u> co 8. cas <u>u</u> éla 9. cu <u>é</u> sa 10. escu <u>é</u> la 11. su <u>é</u> ro 12. ll <u>u</u> én	1. còva 2. despús 3. per la nít 4. dóna 5. llinçóls 6. nít 7. chòus	1. vi <u>é</u> jos 2. dib <u>i</u> ello 3. yé ubi <u>é</u> rta 4. pi <u>é</u> rna 5. ci <u>é</u> lo 6. vi <u>é</u> rnas 7. casti <u>é</u> llo	1. sèrra 2. a tèrra 3. néu 4. néve 5. vént 6. vénto 7. ibérn 8. coníll

		<p>13. tru<u>é</u>no</p> <p>14. (de) pu<u>é</u>rto</p> <p>15. agü<u>é</u>ro, au<u>è</u>rrero</p> <p>16. cu<u>é</u>llo</p> <p>17. nu<u>é</u>vo</p> <p>18. fu<u>é</u>n</p> <p>19. cu<u>é</u>t, cu<u>é</u>to</p> <p>20. gü<u>é</u>so</p> <p>21. gü<u>é</u>sos</p> <p>22. gü<u>é</u></p> <p>23. nu<u>é</u>stro sinyó</p>			
--	--	--	--	--	--

Atlas Lingüístico y Etnográfico de Aragón, Navarra y la Rioja

Volum	Punt d'enquesta	Ö		Ë	
		Diftongació	Sense diftongació	Diftongació	Sense diftongació
Vol. I	HU 201	1. mu <u>e</u> ças 2. g <u>ü</u> embre	1. bóga 2. chúgo de bóus	1. <u>y</u> ermo 2. port <u>ié</u> llo 3. <u>pié</u> 4. <u>miés</u> 5. <u>pié</u> dra 6. tab <u>ié</u> lla	1. aládro de férri
Vol. II	HU 201	1. pu <u>e</u> n 2. esp <u>u</u> érta 3. fu <u>e</u> lla 4. mu <u>e</u> la		1. dib <u>ié</u> llo	1. péll 2. tabérna

		5. suélo 6. ruéca			
Vol. III	HU 201	1. martuéllo 2. cacauét		1. yérba loca 2. tabiéllés 3. pimiénto colorao 4. pimiénto vert 5. presiégo 6. estiélla 7. estiélla	1. péll 2. péll 3. péll 4. sárra
Vol. IV	HU 201	1. sanguixuéla 2. esparuéro	1. esquirol	1. gallinéta ciéga 2. moriciégo 3. yérba séca 4. martiélló	1. conill 2. llébre 3. tèrra báixa

Vol. V	HU 201	1. cas <u>u</u> éla 2. cu <u>e</u> llo	1. còrna 2. ósca	1. vidi <u>i</u> ello 2. pend <u>i</u> ente 3. budi <u>i</u> ello primo 4. budi <u>i</u> ello górdó	1. mélsa
Vol. VI	HU 201	1. bat <u>u</u> ello 2. ru <u>e</u> nya	1. llóca 2. picapórt 3. colgarrópas 4. fóc báixo 5. fóc 6. fogatéra	1. cadi <u>i</u> ello 2. miel 3. viespréro 4. past <u>i</u> ello 5. past <u>i</u> ello 6. cubi <u>i</u> erta 7. contravi <u>i</u> ento 8. ti <u>e</u> da	
Vol. VII	HU 201	1. caz <u>u</u> elo 2. almu <u>e</u> rzo		1. pimi <u>i</u> enta 2. no ti <u>e</u> ne gústo a rés	1. pell 2. mèlsa

		3. cué to 4. bas uéra 5. táules fuél les 6. mué so 7. cué llo		3. pié za 4. cad iéra 5. quedar-se en la boca ub iè rta 6. bud ié lls 7. can ié lla	3. pllánta ‘l pèu
Vol. VIII	HU 201	1. piér nas tuér tes 2. puè rco 3. ans uélo 4. sué cs 5. pañ uélo 6. muér to 7. parig ué la	1. chós de compáis	1. piér nas tuér tes 2. gráno cié go 3. cons ié to 4. pié sa 5. tié da 6. día de fié sta	1. péus plláns

Vol. IX	HU 201	1. juérga 2. castanyuélas 3. ruéda de áigua 4. de puèrto 5. güé 6. agüèrro	1. chóus	1. gallinéta ciéga 2. sarrúcho de costiélla 3. martiélllo 4. vièrnes 5. ayére 6. despuisayére 7. l'altro despuisayére 8. cayéda	1. peu coixét 2. ivért 3. mérques 4. calén
Vol. X	HU 201	1. banyá-se hásta l cuéro 2. truéno 3. espuéna 4. fuén	1. còva 2. còva	1. tiérria róya 2. tiérria argíla 3. fiémo	1. chélo 2. neu 3. sérra 4. pédres mólas 5. pédra pllána 6. pédra menúda

					7. pèdra de rullá
Vol. XI	HU 201	1. esc <u>u</u> élla 2. ix <u>u</u> éla 3. <u>fu</u> én 4. p <u>u</u> én 5. <u>fu</u> élla 6. g <u>ü</u> élllo 7. g <u>ü</u> élla 8. g <u>ü</u> é 9. <u>fu</u> éra 10. n <u>u</u> éro 11. ll <u>u</u> énga 12. despu <u>é</u> s 13. n <u>u</u> évo 14. esp <u>u</u> éna	1. llinçól 2. bòu 3. nít 4. fóc 5. dóna	1. <u>vi</u> éspre 2. <u>vi</u> èjo 3. mart <u>i</u> élllo 4. p <u>i</u> énte 5. par <u>i</u> enta	1. péu 2. mél 3. fél 4. yémes 5. óla de férri 6. llendre 7. parén

		15. ll <u>u</u> én 16. nu <u>é</u> ça			
Vol. XII	HU 201	1. g <u>ü</u> éit 2. a cap de pu <u>é</u> sto 3. ll <u>u</u> éva 4. despu <u>é</u> s	1. nòu 2. la mía dóna	1. <u>y</u> és 2. <u>y</u> é 3. <u>y</u> éran 4. <u>y</u> éra 5. <u>y</u> eréts 6. <u>y</u> éren 7. cay <u>é</u> n 8. no <u>y</u> é 9. allí <u>y</u> éi 10. non <u>y</u> éi 11. llovi <u>é</u> se 12. no espentiéts	1. sét 2. dèu 3. cén 4. derretíu néu 5. tamé

Atles Lingüístic del Domini Català

Volum	87			
	Ö		Ë	
	Diftongació	Sense diftongació	Diftongació	Sense diftongació
Vol. I	1. taŋk,a ez w'e ʎs 2. ʎun,eta ðel w'e ʎo 3. m w'e so 4. ʎ w'e ŋga 5. paŋ w'e lo 6. tw'e rtu 7. piɣ w'e ta	1. mus'ol	1. buð j'e ʎs 2. pj'e rna 3. pj'e rna 4. kan j'e ʎa 5. t,inre la β,oka wβ j'e rta 6. al j'e nto 7. le p,uðe el al j'e nto 8. s j'e yo 9. t j,e ne les pj,e rnas tors'eðes	1. m'elsa 2. pʎ,anta el p'ew 3. ma,n esk'era 4. esker'ero

			10. djens 11. ti, engo m, alay' ana	
Vol. II	1. sw'eko 2. dw'ena 3. sw'eno 4. reðw'elta 5. kasw'ela 6. fw'eła 7. fw'ente 8. k,arne ðel kasw'elo 9. buɲw'elo 10. pujał,ed de la basw'era	1. pikap'ort 2. λins'ol 3. f,eriz ðel f'ok	1. pendj'entes 2. pastj'eło 3. rastj'eło 4. pujał de j,erβa al k'ampo 5. pj'ente 6. kaðj'era 7. estj'eła 8. ta fe λ,um dan tj'eða 9. kos,i wna pj'esa 10. pj'esa 11. fj'em'ero	1. k'εβros 2. fe lez ð'ew

Vol. III	<ol style="list-style-type: none"> 1. aβw'elo 2. aβw'ela 3. del mortixw'elo 4. tok,a mw'erts / tok,a mw'ers / a mortixw'elo 5. ,ano nw'eβo 6. ayw'ero 7. kw'erða 8. ez ðos kw,ernos j el n,ow n'o 9. d,a βw,elta ðe kamp'ana 10. fwen 11. b,iwen amiy'ats 	<ol style="list-style-type: none"> 1. k'ɔβa 2. tok,a f'ok 3. p'opʎe 4. no se p,o mintʃ,a k'arn 	<ol style="list-style-type: none"> 1. j'erno 2. j'erna 3. nj'eta 4. bj'exo 5. bj'exa 6. la ʎaʎin,eta sj'eʎa 7. bj'ernes 8. noβj'embre 9. diθj'embre 10. ,am bisj'esto 11. l ,an ke βj'ene 12. aj'ere 13. desp,usaj'ere 14. bj'espra 15. sj'elo 	<ol style="list-style-type: none"> 1. sak,a l n'ow 2. tok,a l n'ow 3. iβ'ert 4. s'era 5. a p,ew kojʃ'et 6. t,era arʎil'osa 7. ke k'ere? / ke k'es? 8. p'eðra 9. n'eβe 10. p'eðra 11. p,eðra ðe ruʎ'a 12. p,eðra mol'a
----------	--	--	---	---

			16. a kaj'ew 17. nj'eβla 18. sj,etemes'ino 19. fj,esta maj'o	
Vol. IV	1. se ð,eŋe βw'eðo 2. espw'ena 3. dw'epno 4. se ʎ,iŋen en reðw'eltes 5. de ʎr,a pw'erko 6. rw'eða 7. espw'ertes		1. j'ermo 2. portj'eʎo 3. tɪr,a fj'emo 4. meðj'ero 5. ariŋk,a la j'erβa 6. j'erβa	1. la t,era st,a torok'osa 2. d,an el m,izmo p,ew se ʎimpj'aβe

Vol. V	<ol style="list-style-type: none"> 1. mw'ela 2. rw'eđa 3. mw'ela 4. rw'eđa 5. martw'eło 6. nw'esa 7. nw'eses 		<ol style="list-style-type: none"> 1. diβj'eło 2. tj'erno 3. j'eďra 4. pimj'ento 5. pimj'enta 	
Vol. VI	<ol style="list-style-type: none"> 1. ram,ad de γw'ełes 2. kw'ernos 3. tw'erta 4. gw'eła 5. gw'ełes 6. sw'ero 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ʎ'oka 2. m,artʃa f'ora 	<ol style="list-style-type: none"> 1. beđj'eło / beđj'eła 2. beđj'eło 3. sj'eγa 4. bj'exa 5. pj'erna 6. ri'enda 	<ol style="list-style-type: none"> 1. p'eďra 2. b,a kal'en 3. ʎ'eβre 4. ʎ'eβre 5. la m'el 6. sak,a la m'el 7. kon'exo

	<p>7. gw₁e₂la βeson'era</p> <p>8. t₁a ke pw₁e₂jke skup₁i l sw₁'ero</p>		<p>7. j₁'ewa</p> <p>8. b₁uro βj₁'exo</p> <p>9. buðj₁'e₂ls</p> <p>10. morsj₁'e₂la</p> <p>11. j₁'ema</p> <p>12. pendj₁'entes</p> <p>13. bj₁'espra</p> <p>14. la j₁'ewa βa kal'en</p> <p>15. buðj₁'e₂lo kul'ar</p> <p>16. fj₁'emo ðe β'aka</p> <p>17. fj₁'emo ðe kon'exo</p> <p>18. j₁ewas'aða</p>	<p>8. kon'exa</p> <p>9. an₁em ta la t₁era p₁ʼana</p>
--	---	--	---	---

Vol. VII	1. mutʃw'elo 2. perðiw'etes 3. iʃw'ela 4. rw'eða ð ezmol'a	1. eskir'ol	1. kuk,eta ðel sj'elo 2. kulroj'eta 3. murisj'eɣo	1. ʕ'endres 2. esturn'eʕ 3. s'era / s'æra
Vol. VIII	1. anθw'elo 2. pw'erko 3. bw'eðo 4. beryw'ensa 5. lez w'ejt 6. ,asta lw'eɣo 7. m,olto sw'epo 8. nw'estro 9. bw'estro 10. nw'estra	1. f'orsa 2. ditʃin'ow 3. f'ora 4. lez n,ow menos kw'arto	1. arnj'eʕa	1. taβ'erna 2. detʃis'et / ditʃis'et 3. tʃ'elo 4. no j,e ɣw,ajre kal'en 5. f'eɣo 6. f'eɣos 7. f'eɣa 8. f'eɣes 9. dos'ens / dos'entes 10. m,il dos'ens

	11. bw'estra 12. dɪtʃɪβw'ejt 13. despw'ez de 14. lez w,ejt i kw'arto 15. lez w,ejt i m'itʃa 16. lez w,ejt i tres kw'artos 17. bw,enoʒ ð'ias 18. bw,enas t'arðes 19. bw,enaz n'otʃes 20. kweβan'on 21. pwen 22. wejt			11. mil s'en 12. m,il dos'entes 13. m,il tres'entes
--	--	--	--	---

Vol. IX (morofologia verbal)	1. me m w' ero		1. b j' engo 2. b j ens 3. t j' engo 4. t j ens / t j es 5. t j' ene 6. j es	
Llistes I - VIII	1. w' eło 2. k w' eło 3. s w' eyro 4. s w' eyra 5. tr w' eno 6. el k'an at, ure les w' ełes 7. w' eło 8. keβrantaw ' esos	1. nit 2. new 3. ɔw 4. nɔw	1. n j' eto 2. m j' erkes 3. set j' embre 4. f j' emo 5. pend j' entes 6. mart j' eło 7. s j' empre 8. s j' empreβ'iβa	1. fl, ɔ ðe n'ew 2. ɲ'eðo 3. mil s'en 4. m, il tres'entes 5. peł 6. fel 7. pɛw 8. sen

	9. bw'eno 10. we		9. djens 10. sjes	9. tam'e / taβ'e 10. set 11. dɛw 12. mil s'en 13. m,il tres'entes
--	---------------------	--	----------------------	---

Atles Lingüístic del Domini Català

Volum	94			
	Ö		Ë	
	Diftongació	Sense diftongació	Diftongació	Sense diftongació
Vol. I	1. tan̩k̩,a z w'eʎs 2. kʎuk̩,a l w'eʎo 3. p̩,elz ðel w'eʎo 4. answ'elo 5. retusw'elo 6. mw'eso 7. ʎw'eŋga 8. paɲw'elo 9. tw'erto		1. buðj'eʎs 2. pj'erna 3. pj'erna 4. kani'eʎa 5. t̩,inre la β̩,oka wβj'erta 6. alj'ento 7. le p̩,uðe l alj'ento 8. sj'ɛyo 9. le f̩,alta la pj'erna	1. m'elsa 2. pʎ̩,anta ðel p'ɛw 3. ma,n esk'era 4. esker'ero

	<p>10. b,a ɛn las pj,ernas tw'ertas</p> <p>11. piy^w'eta</p> <p>12. me ða β^w,eltaz la kaβ'esa</p>		<p>10. b,a ɛn las pj,ernas tw'ertas</p> <p>11. palp^j,eʎo ðe la m'ano</p> <p>12. d^jens</p>	
Vol. II	<p>1. eɲ kw'eros</p> <p>2. eɲ kw'eros</p> <p>3. sw'eko</p> <p>4. dw'eɲa</p> <p>5. ta grit,a a la pw'erta</p> <p>6. sw'eɲo</p> <p>7. reð^w'elta</p> <p>8. kas^w'ela</p> <p>9. fw'eʎa</p> <p>10. fw'ente</p> <p>11. almw'erso</p>	<p>1. pikap'ort</p> <p>2. pikap'ort</p> <p>3. ʎins'ol</p> <p>4. dopʎ,a ʎ ʎins'ol</p> <p>5. buj'ol</p> <p>6. reβ'ost</p> <p>7. f,eriz ðel f'ok</p> <p>8. ow</p>	<p>1. pend^j'entes</p> <p>2. sirβ^j'ente</p> <p>3. sirβ^j'enta</p> <p>4. past^j'eʎo</p> <p>5. rast^j'eʎo</p> <p>6. p^j'ente</p> <p>7. kað^j'era</p> <p>8. t^j'eʎo</p>	<p>1. k'εβros</p> <p>2. de tʃ'es</p> <p>3. lez ð'ew</p> <p>4. fem'ero</p> <p>5. p,eðra kalsin'era</p> <p>6. pew</p> <p>7. p,ewiβar'eɲo</p>

	12. boɲw'elo 13. kasw'elo 14. basw'era			
Vol. III	1. konsw'eyros 2. nw'era 3. aβw'elo 4. aβw'ela 5. mw'erto 6. mw'erts 7. ,aɲo nw'eβo 8. rw'eðo 9. ayw'ero 10. ʎuna nw'eβa 11. de pw'erto	1. k'ɔβa 2. k'oβa 3. kaj,en de la n'it	1. konθj'eto 2. konθj'eto 3. kulj'estro 4. j'erno 5. nj'eta 6. bj'exo 7. bj'exa 8. la βr,ispera ðe la fj'esta 9. la ɣaʎin,eta sj'eɣa 10. bj'emes 11. noβj'embre	1. s,edmes'ino 2. iβ'ert 3. s'era 4. s'era 5. a p,ew kojʃ'et 6. el pew kojʃ'et 7. ke k'ere pap'a? 8. p'eðra 9. n'eβa 10. ʎitar,aða ðe n'ew 11. p,eðra de par'et

	12. fw ^{en}		12. diθj'embre 13. ,am bisj'esto 14. l ,aŋ ke βj'ene 15. aj'ere 16. desp,usaj'ere 17. de ponj'ente 18. sj'elo 19. a kaj'ew 20. fj,esta maj'o 21. kaj,en de la n'it	
Vol. IV	1. bw'eðo 2. espw'ena 3. mw'erβo 4. d,a βw'elta	1. b'ɔya 2. 'orði	1. portj'eło 2. pr,aw ðe rj'eɣo 3. meðj'ero 4. j'ercβa	1. taβeλ'ot 2. f,orka ðe f'eri

	5. de kw'eło 6. rw'eđa 7. espw'ertas		5. martj'eło 6. rosj'eło 7. taβj'eła 8. armj'ełas	
Vol. V	1. mw'elre 2. mw'ela 3. mw'ela 4. fw'eła 5. kaskw'eło 6. mj,oło ðel kaskw'eło 7. nwes 8. nw'eses 9. kaskw'eło 10. łw,eγo star,an foł'ats 11. an,a mu'elre	1. f,artaβ'ows 2. λins,ol de k'ame	1. sj'ero 2. diβj'eło 3. t,a ke βj'ene 4. tj'erno 5. j'eðra 6. pimj'ento 7. simj,ente ðel p'ino	1. per,ɔdz ðe l iβ'er

Vol. VI	<ol style="list-style-type: none"> 1. kw'ernʏs 2. w'eʎa 3. w'eʎas 4. sw'ɛrʏ 5. batw'eko 6. b,estja mw'erta 7. w,ʎeʎa ɖe kr'ia 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 'ɔska 2. dos 'ɔskas 3. ʌ'ɔka 	<ol style="list-style-type: none"> 1. beðj'eʎo 2. beðj'eʎa 3. sj'eʎa 4. le f,alta ðj'ens 5. kostj'eʎas 6. rj'endas 7. j'ewa 8. gw,arða ɖe j'ewas 9. som,erʏ βj'exʏ 10. buðj'eʎs 	<ol style="list-style-type: none"> 1. b,a kal'en 2. ʌ'εβre 3. ʌ'εβre 4. kʏn'exʏ 5. kʏn'exa 6. ɲeðað,eta ɖe kʏn'exʏs

			<p>11. kaðj'eʎo</p> <p>12. fj'emo</p> <p>13. buðj,eʎs pr'ims</p> <p>14. fj,emo ðes pitʃ'ons</p> <p>15. en un tr,uko dan fj,emo ðe β'aka fan f'umo</p> <p>16. jewas'aða</p>	
Vol. VII	1. ifw'ela	1. eskir'ol	<p>1. morisj'eɣo 1620</p> <p>2. bjek'aða 1581</p>	<p>1. ʌ'endres</p> <p>2. esturn'eʎ</p>

Vol. VIII	<ol style="list-style-type: none"> 1. anθw'elo 2. answ'elo 3. pw'erko 4. bw'eðo 5. beryw'ensa 6. fartw'era 7. laz w'ejt 8. ,asta dispw'es 9. m,olto sw'epo 10. nw'estro 11. bw'estro 12. nw'estra 13. la nw,estra k'asa 14. bw'estra 15. detfiyw'ejt 	<ol style="list-style-type: none"> 1. f'orsa 2. detʃin'ow 3. af'ora 4. laz n,ow menos kw'arto 5. bw,ena n'it 	<ol style="list-style-type: none"> 1. d am bj'ens 2. fj'ero 3. fj'eros 4. fj'era 5. fj'eras 6. paβi'ero 	<ol style="list-style-type: none"> 1. taβ'erna 2. detʃis'et 3. tʃ'elo 4. dos'ens 5. dos'entas 6. m,il dos'ens 7. ,onzes'ens 8. ,onzes'entes
-----------	---	---	---	---

	<p>16. dispw'es đe</p> <p>17. laz w,ejt i kw'arto</p> <p>18. laz w,ejt i m'itfa</p> <p>19. bw,enz đ'ias</p> <p>20. b,wenas t'ardis</p> <p>21. bw,enaz n'otjes</p> <p>22. bw,ena n'it</p> <p>23. ke đw,ermaz b'e</p> <p>24. pwen</p> <p>25. gwejt</p>			
Vol. IX (morfologia verbal)	<p>1. me mw'ero</p>		<p>1. bj'engo</p> <p>2. bjens</p> <p>3. tj'engo</p> <p>4. tjens</p> <p>5. tjes</p>	

			6. tʃ'ene 7. ʃes	
Llistes I - VIII	1. w'eʎo 2. sw'eɣro 3. sw'eɣra 4. trw'eno 5. kw'eʎo 6. piɣw'eta 7. piɣw'eta 8. bw'eno 9. we 10. weʎs	1. nit 2. new 3. ɔw 4. nɔw	1. nʃ'eto 2. mʃ'erkes 3. fʃ'emo 4. pendʃ'entes 5. nʃ'eðo 6. martʃ'eʎo 7. sʃes 8. mari'etas	1. peʎ 2. fɛl 3. pɤw 4. sen 5. tam'e 6. sɛt 7. dɛw

	11. pwes			
--	----------	--	--	--

Declaració d'autoria

Amb aquest escrit declaro que sóc l'autor/autora original d'aquest treball i que no he emprat per a la seva elaboració cap altra font, incloses fonts d'Internet i altres mitjans electrònics, a part de les indicades. En el treball he assenyalat com a tals totes les citacions, literals o de contingut, que procedeixen d'altres obres. Tinc coneixement que d'altra manera, i segons el que s'indica a l'article 18, del capítol 5 de les Normes reguladores de l'avaluació i de la qualificació dels aprenentatges de la UB, l'avaluació comporta la qualificació de "Suspens".

Barcelona, a 14 de juny de 2019

Signatura:

Membre de:

LE
RU

Reconeixement internacional de l'excel·lència

B:KC

Barcelona
Knowledge
Campus

Health Universitat
de Barcelona
Campus

